

אוסף ליילה שוורץ

The Laila Schwartz Collection

קטלוג עבודות בתערוכה

Exhibition Works Catalog

From a work by Jan Rauchwerger, watercolor and pencil on paper, 2006

מתוך עבודה של יאן ראוכוורגר, עיפרון ואבועי מים על נייר, 2006

אוסף ליילה שוורץ

נתרם למכללה האקדמית תל-חי
לכבודם של קרול ורוני סלייטר

אוצרות משותפת: ד"ר גל שחר, ליילה שוורץ, סטלה קרסו.

תערוכת הקבע של אוסף ליילה שוורץ מכילה עשרות יצירות רישום, ציור ופיסול של רבים ממיטב אמני ואמניות הארץ, ומהווה תיעוד נדיר של פיסת היסטוריה בשדה האמנות הישראלית. לכל היצירות המוצגות נושא משותף- ליילה, שפעלה כמודל עירום במשך כחמישים שנה. אל מול התפיסה הרווחת בתולדות האמנות של המודל כפסיבית, כנתונה למבטם ומרותם של הצייר והצופה המתבונן, עיצבה את עצמה ליילה כמודל אקטיבי, מעורב במעשה האמנות, כזה שמשיר מבט אל עבר העין הצופה. כתחליף לתשלום עבור עבודתה כמודל, בחרה לבקש מהאמנים חלק מהעבודות שיצרו, אלו הצטברו לכדי אוסף ייחודי שמתעד את דמותה מנקודות מבט מגוונות; בקו, בצבע ובחומר, ובתוכו שזור סיפור חייה כמקור השראה.

ליילה שוורץ - שורדת, לוחמת, דוגמנית ערום

"נולדתי חומר, לבד בעולם, ללא זהות", מתארת ליילה, שנולדה בקהיר (1949) לאם ממוצא אירופי ולאב ממוצא לבנוני שהתאסלם. היא עלתה ארצה עם אמה אך בשל קשיי האם לגדלה לבד נדדה בין משפחות אומנה מגיל שלוש. בגיל 12 הועברה לקבוץ השומר הצעיר "בית זרע", שטבע בזיכרונה ריחות של פרדסים ופריחה. האם נפטרה כשליילה הייתה בת 20 ועל אף שלא גדלה לצידה, רוחב ליבה של האם חקוק בזיכרונה של בתה. את אביה לא ראתה מעולם.

לאחר מות אמה, נותרה ללא כל. במטרה לשרוד, נאחזה בגופה כמקור יחיד של ביטחון וודאות. משיכה אינטואיטיבית לעולם האמנות הובילה אותה אל כפר האמנים עין הוד, שם החלה לשמש כמודל עירום, תרה אחר זהות ובונה אותה בהדרגה באמצעות אופן השתקפותה במבטם של אחרים, דרכם החלה לסלול את דרכה בחיים. במשך שנים דגמנה לאמנים ולסטודנטים לאמנות בארץ ובאקדמיות באמסטרדם, ברלין, שטוקהולם ופירנצה, מלקטת את זהותה במהלך שעות רבות של יציבה קפואה.

בשנות השמונים של המאה העשרים, במקביל לעבודתה כמודל, החלה ליילה ליצור בעצמה מיצגים חברתיים ופוליטיים במרכזם עמד גופה ובהם שזרה את זיכרונות ילדותה. התקשורת הישראלית אימצה אותה ואת גישתה החברתית לאמנות, וליילה הפכה לתופעה אמנותית, חברתית ותקשורתית, כשהגוף משמש לה מקור עוצמה, שער ניצחון לחיים.

מקום לאוסף

אוסף העבודות שצברה ליילה ותיעד את חייה, פרי יצירה משותפת עם אמנים שראו בה את מה שמעבר למראה החיצוני ושהרעיפו עליה אהבה והערכה, נדד כמוה במשך שנים ושהה בבתיים מארחים (ביתם של חיים ולאה קול היה המשמעותי שבהם), אך ליילה איחלה לו בית קבוע, מקום; לא זה המקובל - הגלריה או המוזיאון, אולי מכיוון שגם חייה שלה לא התנהלו בבית המובן מאליו.

חלל הספרייה הוא מרחב פתוח שמזמן אליו תנועה רוחשת של סטודנטים ממגוון מגורים, מגדרים ותחומי עניין באוכלוסייה. כדרכה של ספרייה, המאפשרת דעת לכל, גם אוסף ליילה שוורץ מבקש להיות מוצג בפני כל ובעיקר בפני אלו שהזדמנו אליו במקרה, כמוה- עברו, עצרו, הביטו... ז בכך הוא מגשים את החזון של ליילה עצמה, שחזרה וביקשה: "אני רוצה מקום שבו האוסף יחיה".

בקומה הראשונה של התערוכה - מוצג בוויטרינה תיעוד נבחר של יצירות שנעדרות מהאוסף מסיבות שונות: חלקן נמסרו כתחליף לתשלום (בדומה לאופן בו קיבלה אותן ליילה מלכתחילה), חלקן נמכרו על מנת לכסות את הוצאות המחייה של ליילה וחלקן נגבנו. נוכחותן חיונית לאוסף ליילה שוורץ, כשם שהערך חיוני לסיפור חייה של ליילה, לסיפורו של האוסף.

מאחורי הקלעים

את תהליך תליית האוסף ליוותה ותיעדה דרך עדשת המצלמה סטלה קרסו, כחלק מפרוייקט במסגרת לימודי צילום. חשיבות התיעוד עבורה הינה חשיפת ההתרחשות מאחורי הקלעים של הקמת תערוכה, על שלביה השונים, מרכיב מרתק שלרוב נעלם מעיני הצופים. יחד עם זאת, השאיפה לתעד ממרחק המצלמה הפך במהרה למעורבות מצולמת הן בבחירות האוצרותיות והן בעבודת הצוות, כשהיא משלבת ראייה צילומית עם הבנת חלל אוצרותית. עמדת המתבונן, המשקיף מהצד, שנקשרת לעבודת הצילום, התרחבה במהלך עבודת התיעוד והתלייה, ואל מול המודל הפסיבי, הבלתי מעורב, הציעה סטלה מודל אקטיבי, מעורב, כזה שמבקש להתנייד בין קדמת ואחורי העדשה.

תודות: עו"ד גרשון שניידר, יעל דיין, חנה חזן, חוני המעגל, עטרה בן-פורת.

תלייה: יוסי חניה, ישראל פולברג.

מסגור: אמציה דהרי- "קו", גלדיה ומסגור תמונות.

The Laila Schwartz Collection

Donated to Tel-Hai College in the name of Carole and Ronnie Slater

Joint curators: Dr. Gal Shachar, Laila Schwartz and Stella Carasso.

The permanent exhibition of the Laila Schwartz Collection contains an extensive array of drawings, paintings and sculptures created by many of Israel's leading artists. The collection represents a rare documentation of a period in the history Israeli art. All the works exhibited have a common subject – Laila Schwartz, who worked as a nude model for some fifty years. But unlike the traditional model, passively posing at the behest of the artist, Laila was characteristically independent, playing an active role in the artistic process, and gazing at the viewer. In lieu of payment for her modeling, Laila would request some of the works the artists created and these have accumulated to form this unique collection, documenting her image from various perspectives, in line, color and material, from within which her life story acts as a source of inspiration.

Laila Schwartz – survivor, fighter, nude model

“When I was born, I was raw material, alone in the world with no identity,” Laila explains. Laila was born in Cairo in 1949, to a European mother and to a father of Lebanese origin who converted to Islam, and whom she never met. Her mother took her to Israel, but there she had difficulty looking after her alone and, from the age of three, Laila spent many years moving from one foster family to another. When she was twelve years old, she was transferred to a Shomer Ha Tzair kibbutz, Beit Zera, where she remembers the fragrance of blossom from the orchards. Laila was twenty years old when her mother died, and, although her mother had been unable to care for her, Laila remembers her warm heartedness.

After her mother's death, Laila was left with nothing but her body to rely on, and thus, with an intuitive attraction to the world of art, she found her way to the artists' village of Ein Hod, and began modeling, searching for her identity, constructing it through her reflection in the eyes of those who beheld her, and forging her way ahead. Over the years, she modeled for artists and art students in Israel, and in academies in Amsterdam, Berlin, Stockholm and Florence, forming her identity, all the while, through many hours of posing in frozen positions.

Throughout the 1980's, alongside her modeling, Laila began to create her own socio-political performances and video art, at the center of which was her body, and around which she scattered memories from her childhood. The Israeli media adopted her – and her socio-political approach to art, and she became a socio-artistic and media phenomenon, using her body as a source of empowerment, her gateway to victory.

A home for the collection

The works Laila has accumulated form a collection that represents a joint artistic creation, between Laila and the artists who admired and adored her, and saw beyond her physical appearance. Like her, the collection has wandered from place to place for many years, the home of Haim and Lea Koll being the most significant among them, but Laila wanted to find it a permanent home, not a conventional home, such as a museum or gallery – perhaps because her life itself has been unconventional.

This open space in the library is busy with the movement of students of different genders, from various disciplines, sectors of the population, and fields of interest. As a library, open to all, this space invites learning, knowledge and contemplation, just as the Laila Schwartz Collection itself demands being accessible to all and, in particular, to those who come upon art by chance, as did Laila herself. The collection invites casual visitors and passers-by to discuss art, art as a contemplation of identity and of different points of view, a catalyst for debate about society, education, self-esteem, body image and valuing oneself. In this way, displaying the collection in this space realizes Laila's vision and her repeated request: “I want a place where my collection comes to life.”

On the first floor of the library, have been displayed in the showcase – a select documentation of works that are missing from the collection for various reasons: some were given in lieu of payment (in the same way as they were originally given to Laila), others were sold to cover Laila's living expenses, and some were stolen. The presence of these works is crucial to the Laila Schwartz Collection, just as their absence is integral to the life story of Laila Schwartz, and the story of the collection.

Behind the scenes

The process of curating the collection has been documented through the lens by Stella Carasso, as part of a project for her studies in Photography. For her, the importance of this documentation was to expose the work behind the scenes involved in setting up the exhibition, a fascinating process in itself, usually invisible to the public. However, Stella soon became involved herself and her documentation quickly became a photographic record of her involvement with curatorial choices and her work with the team, using her perspective as a photographer, providing her understanding of the curatorial space. Stella exchanged her initial role of photographer, a passive observer from the side, for an active role, moving between standing behind, and in front of the lens.

Acknowledgements: Gershon Schneider - Legal advice, Hannah Hazan, Honi Hameagel, Atarah Ben-Porat.

Exhibition installation: Yossi Hanya and Yisrael Folberg
Framing: Amatsya Dahary - Gallery and picture framing, 'Kav'.

Yeshayahu Shamir

Pencil and gouache on paper, 2015
42/44 cm

ישעיהו שמיר

עיפרון וצבע גואש על נייר, 2015
42/44 ס"מ

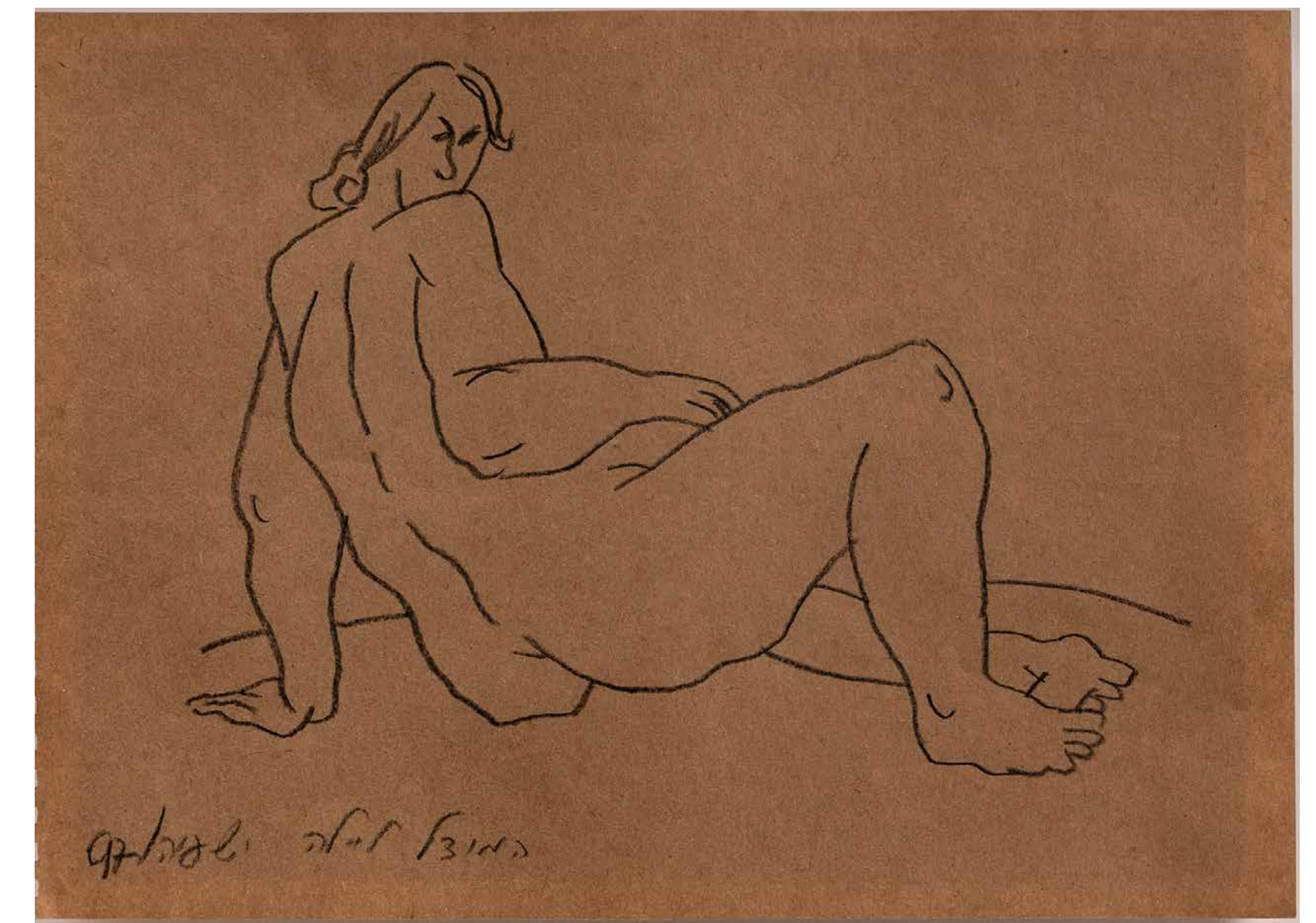
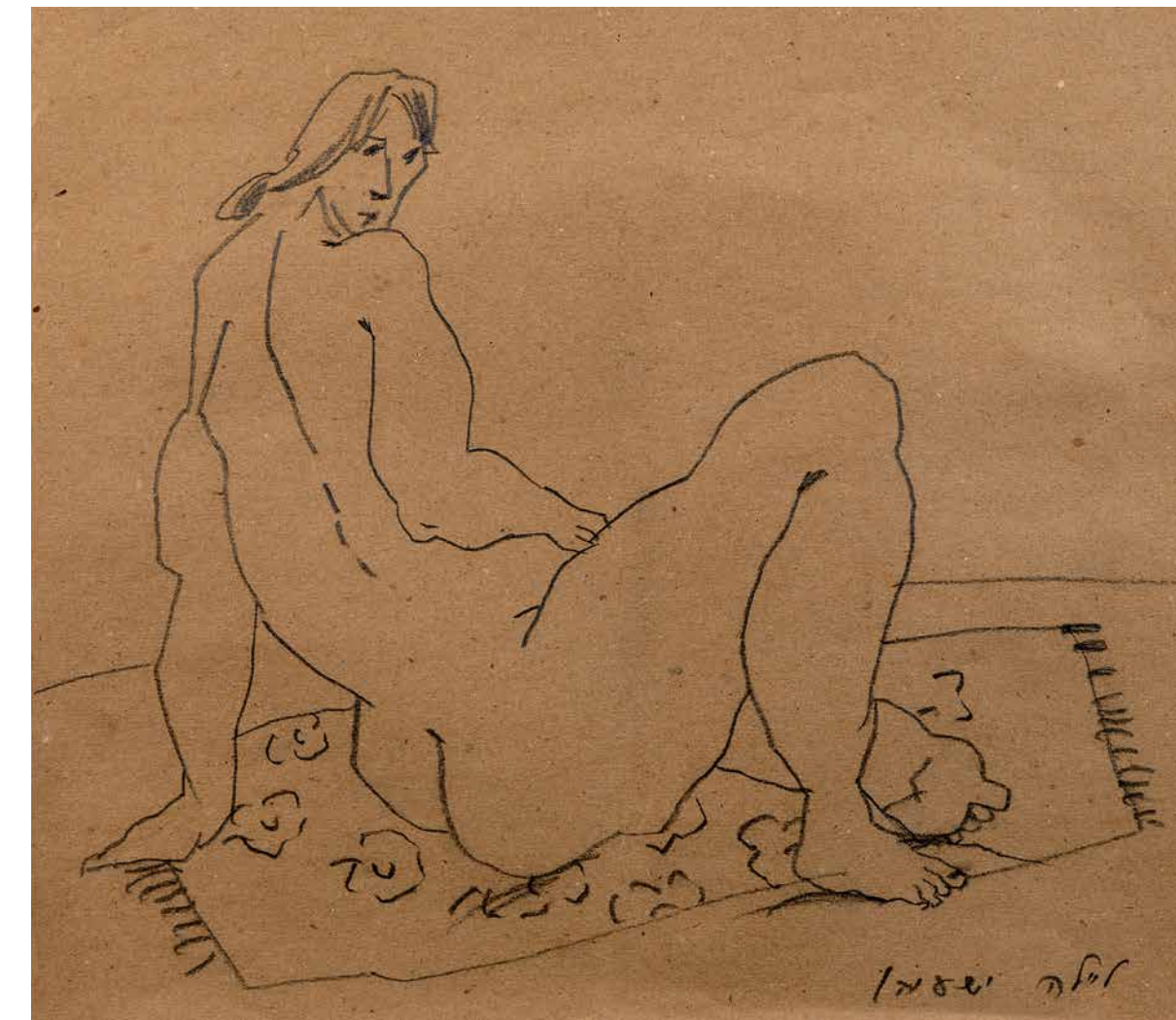

Yeshayahu Shamir

Pencil on Paper, 1997
21/29.5 cm

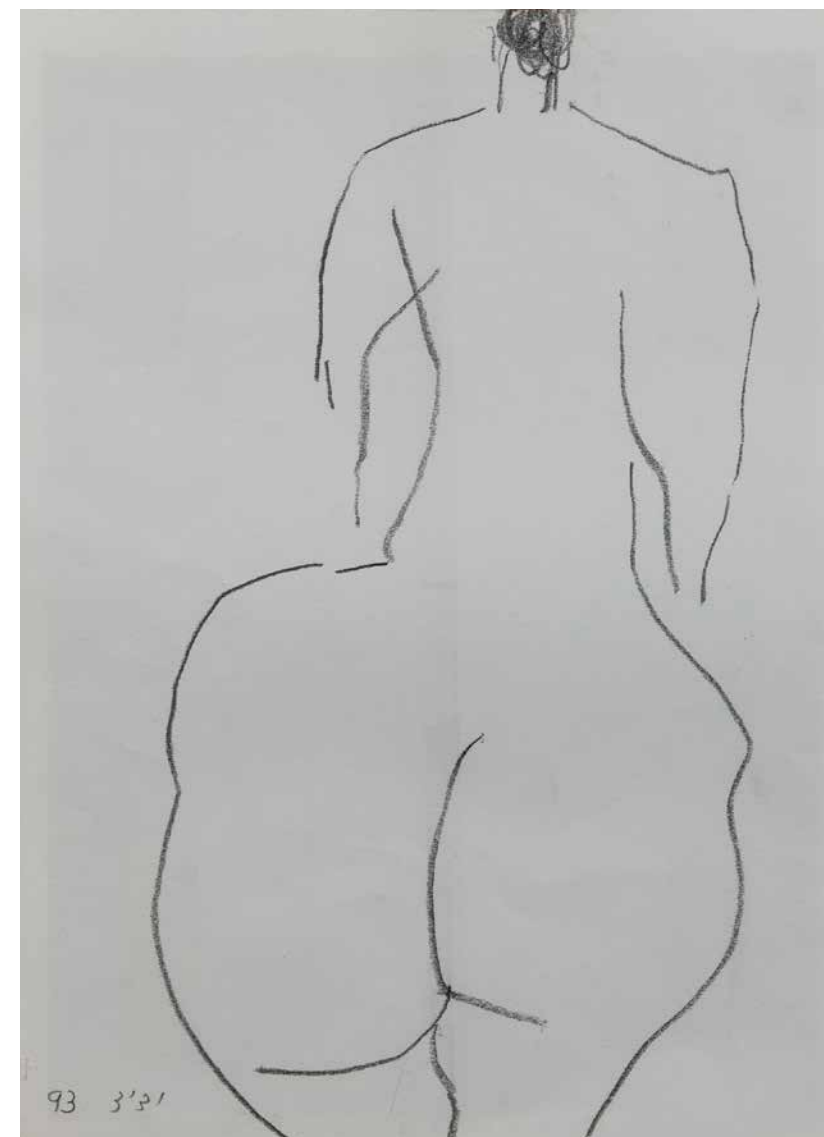
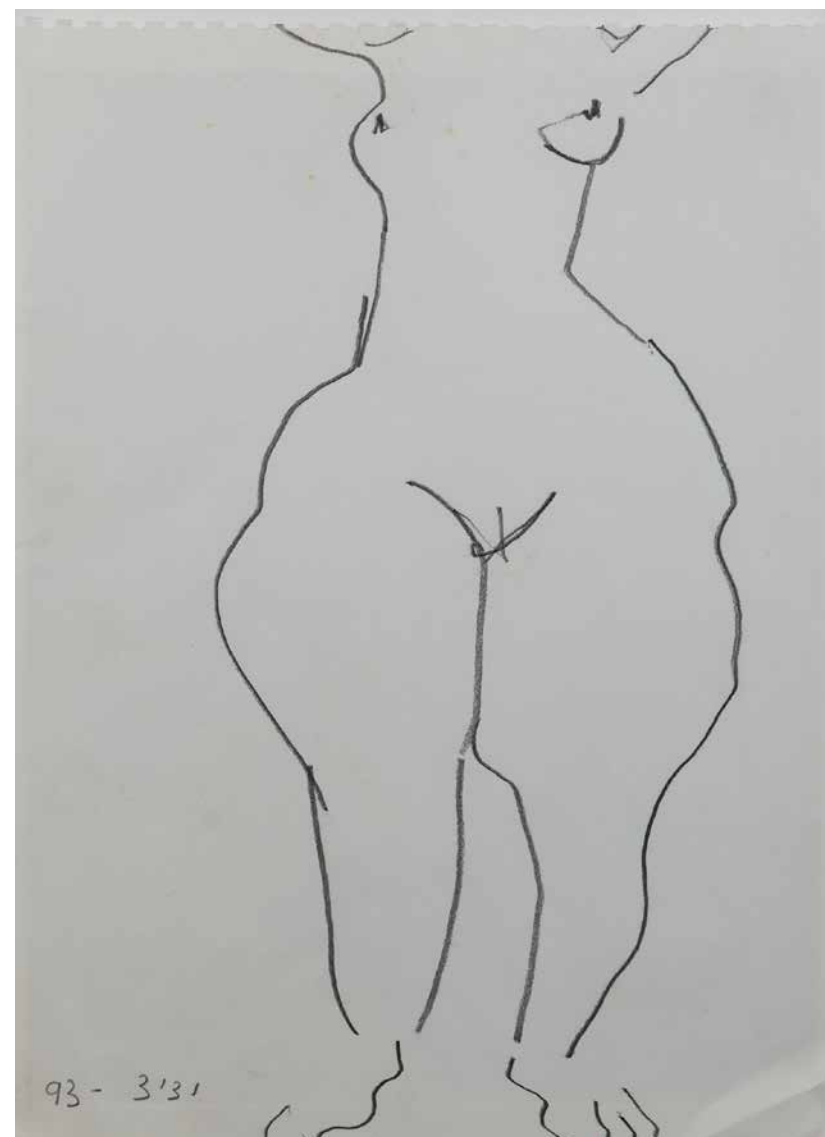
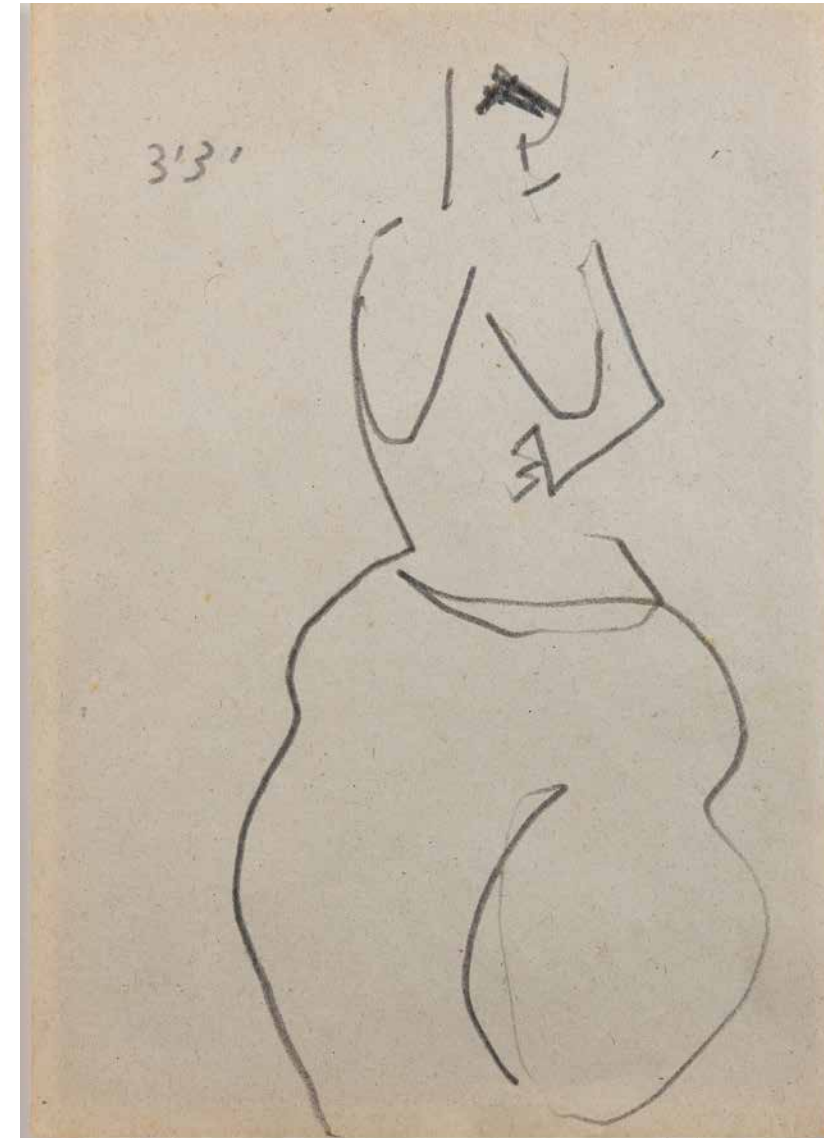
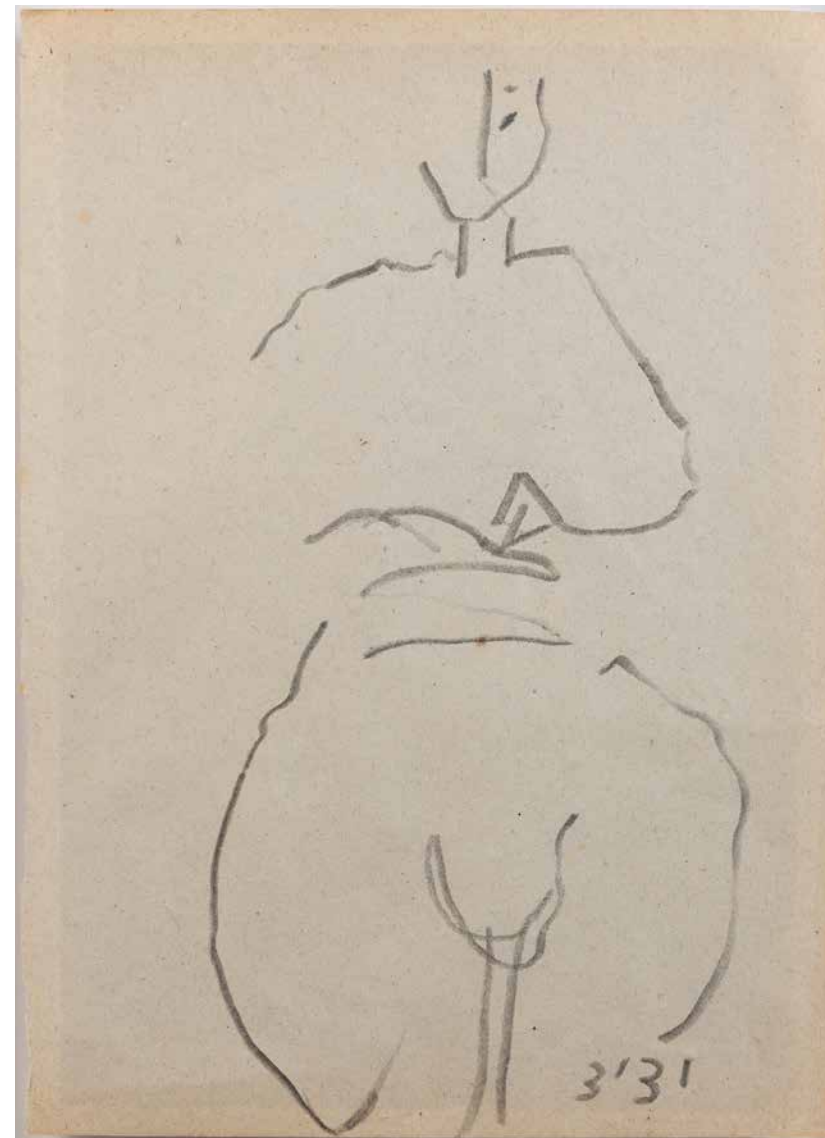
ישעיהו שמיר

עיפרון על נייר, 1997
21/29.5 ס"מ

Yadid Rubin

Pencil on paper, 1993
21/29.5 cm

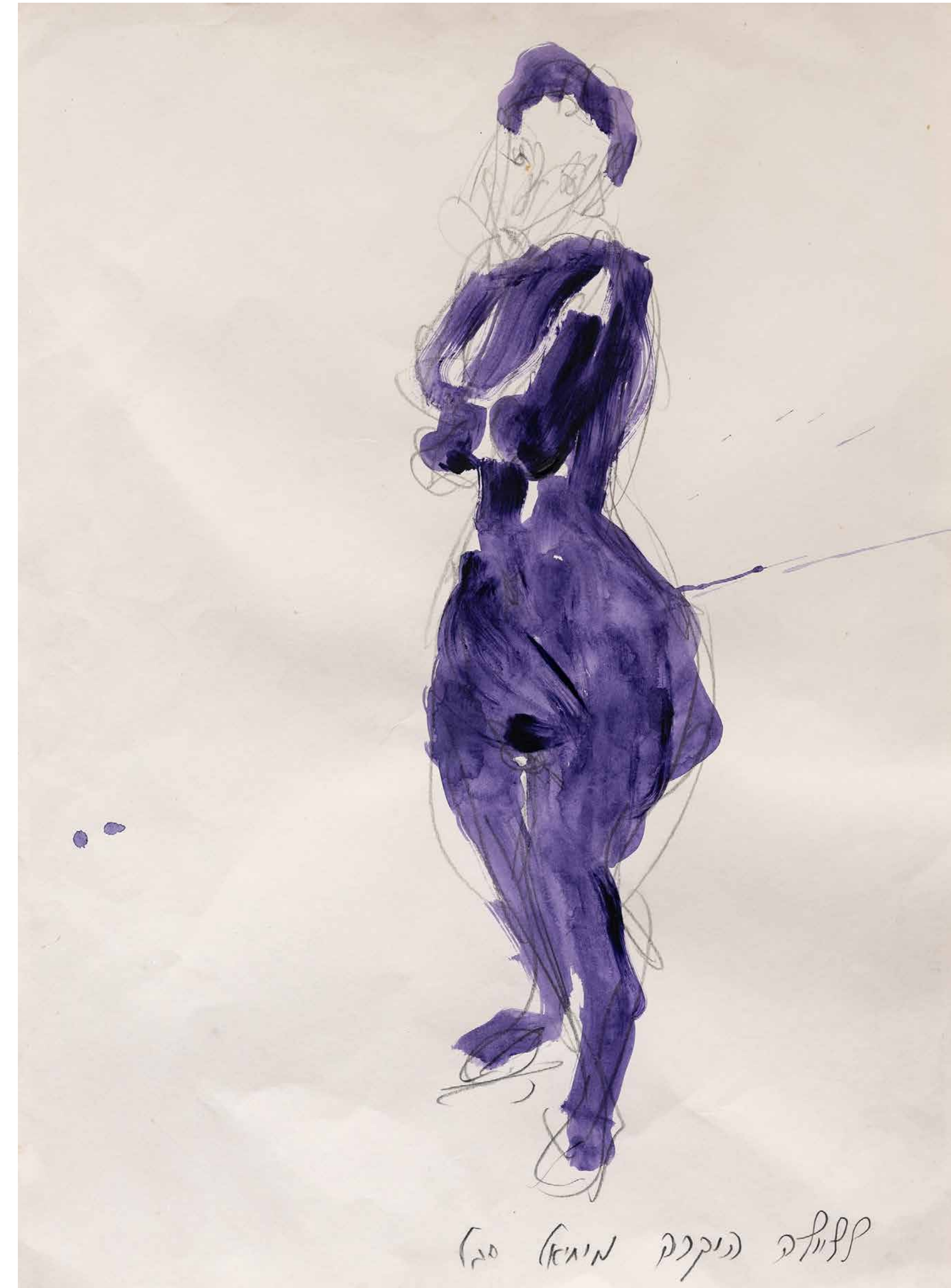

ידיד רובין

עיפרון על נייר, 1993
21/29.5 ס"מ

Yehiel Segal

Pencil and acrylic on paper, 1988
70/100 cm

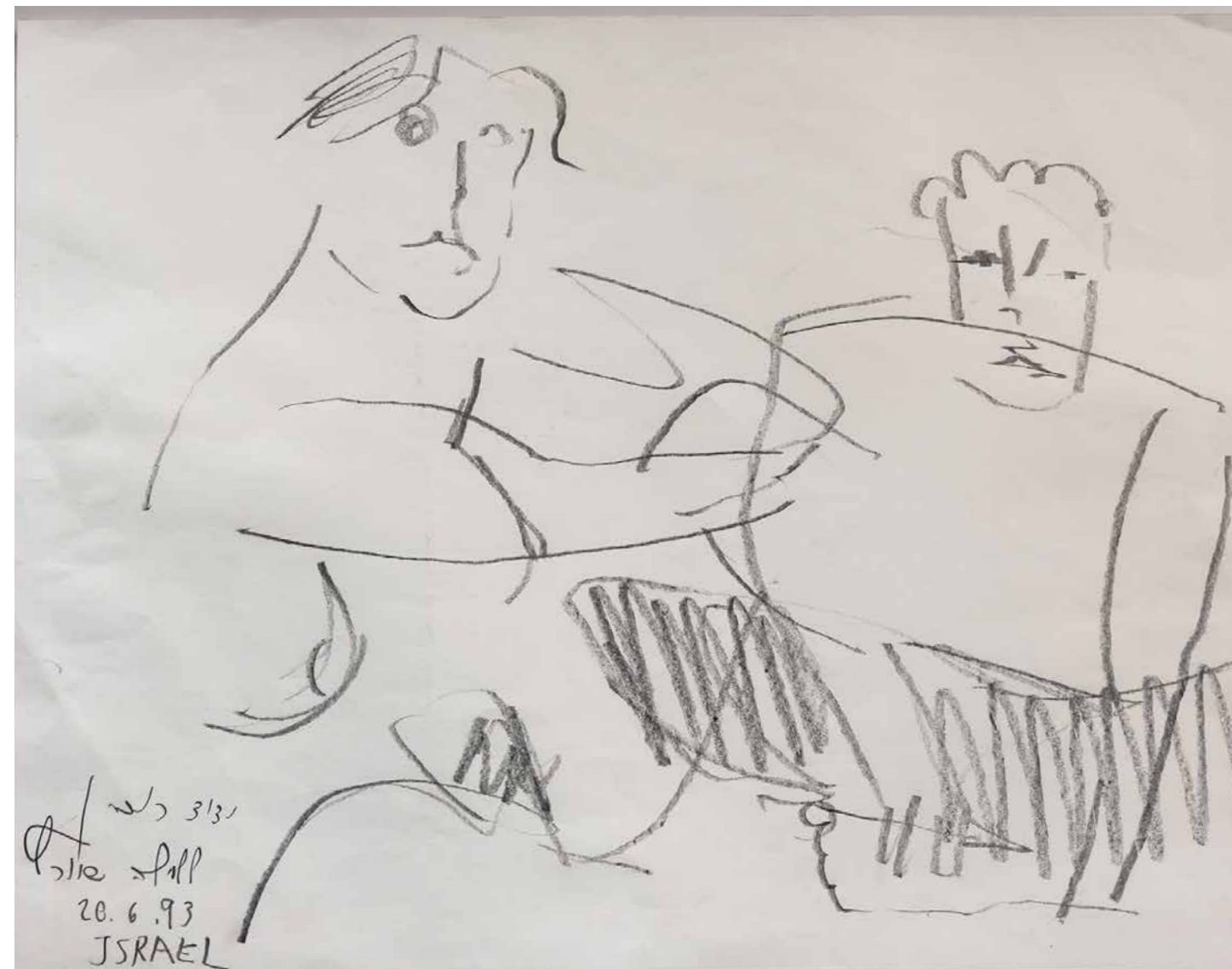
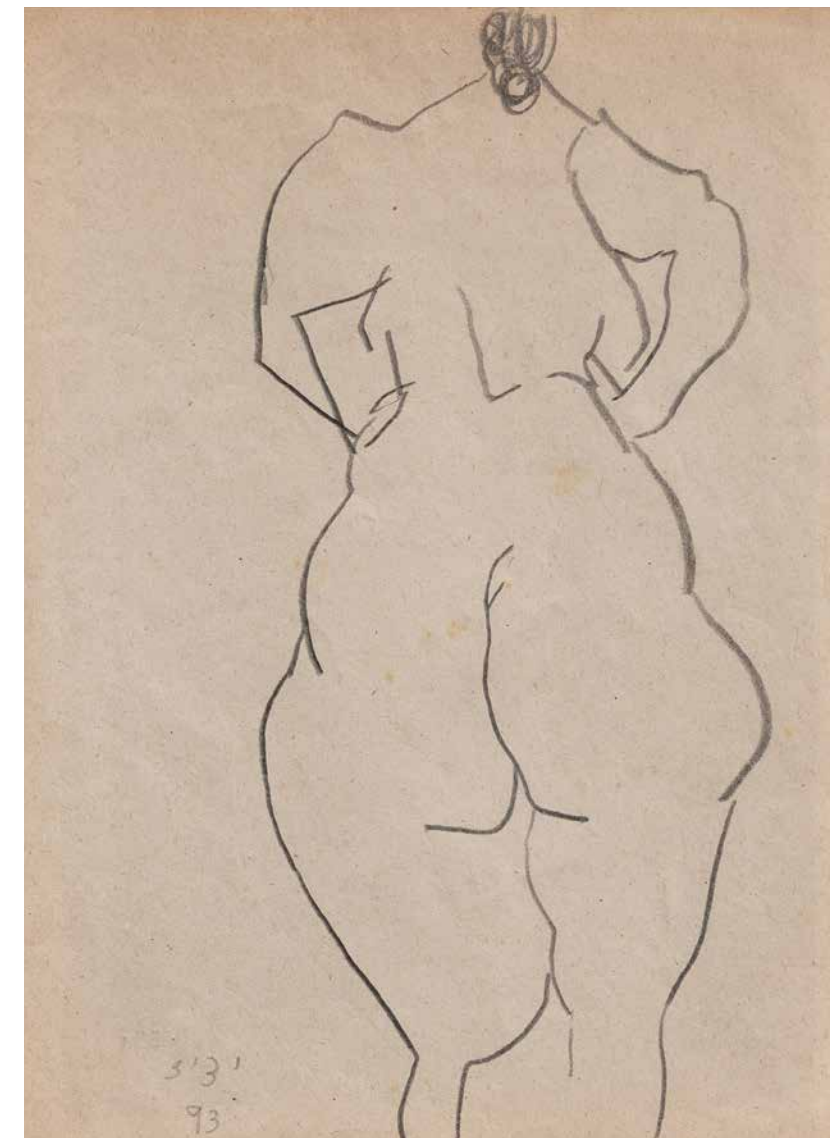
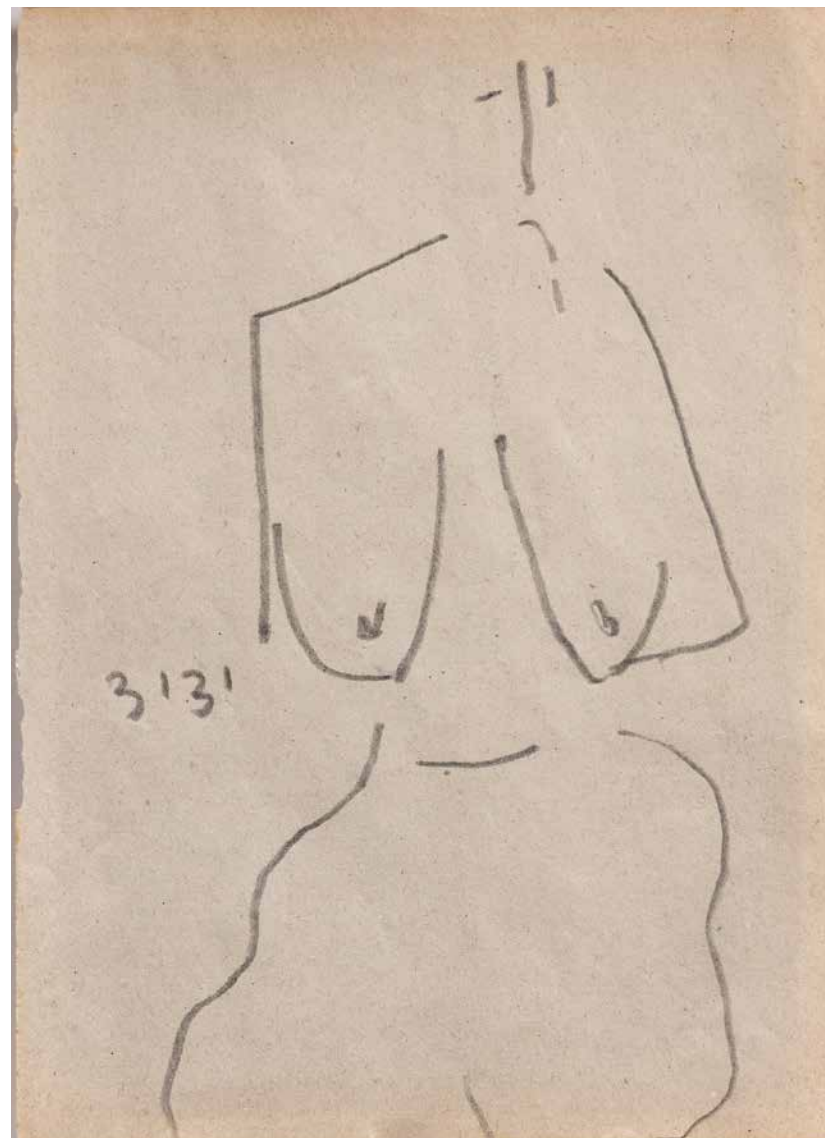
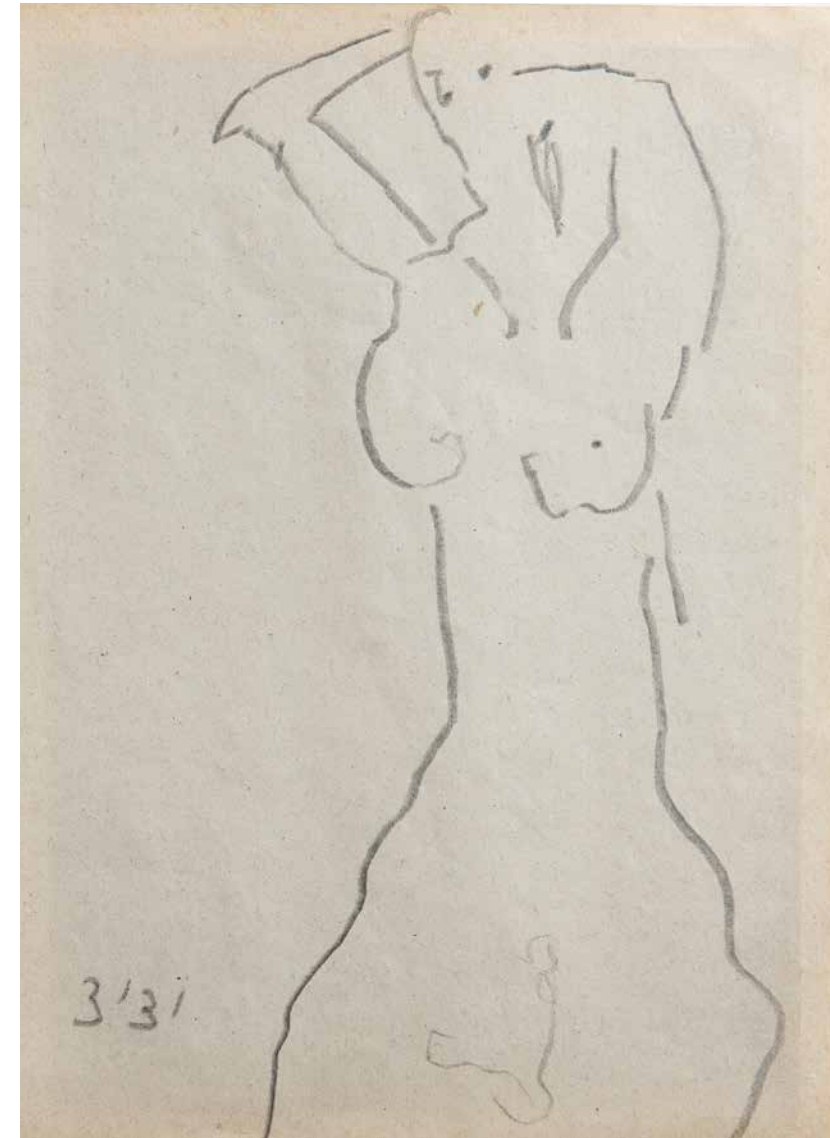
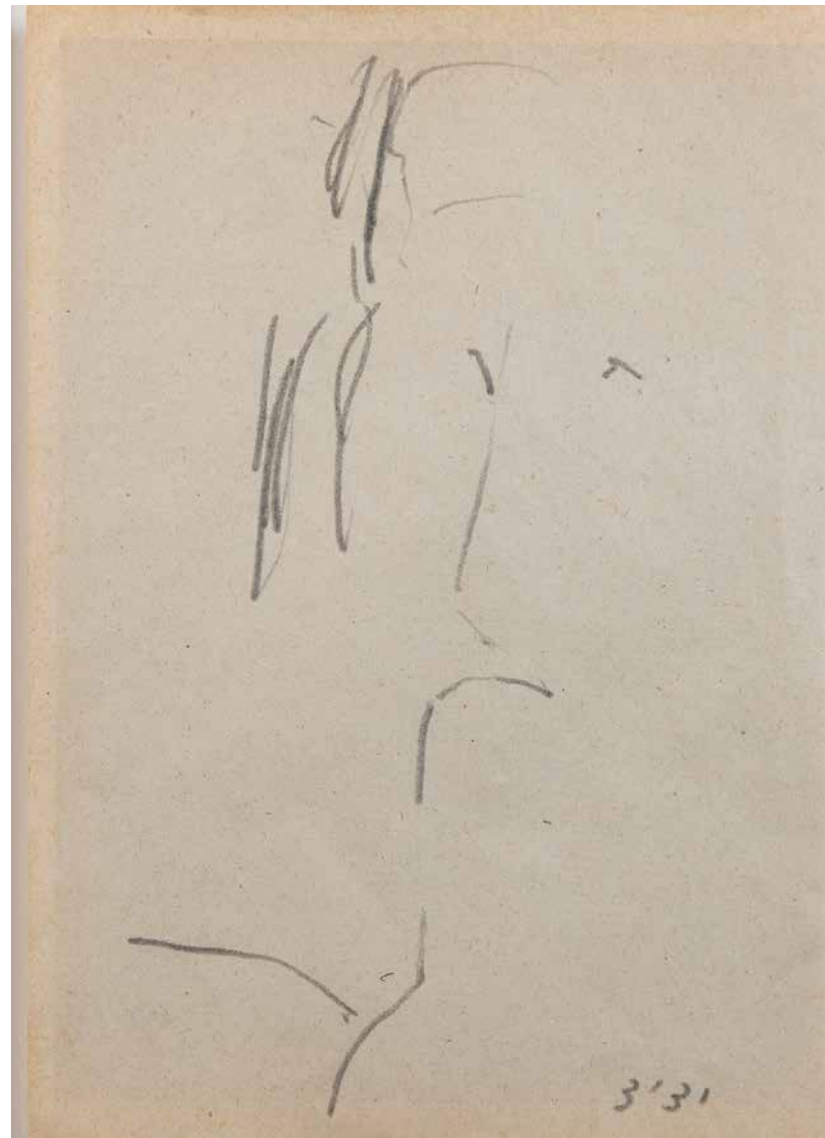

יחיאל סגל

עיפרון וצבע אקריליק על נייר, 1988
70/100 ס"מ

Yadid Rubin

Pencil on paper, 1993
21/29.5 cm

ידיד רובין

עיפרון על נייר, 1993
21/29.5 ס"מ

Yehiel Segal

Pencil and acrylic on paper, 1988
70/100 cm

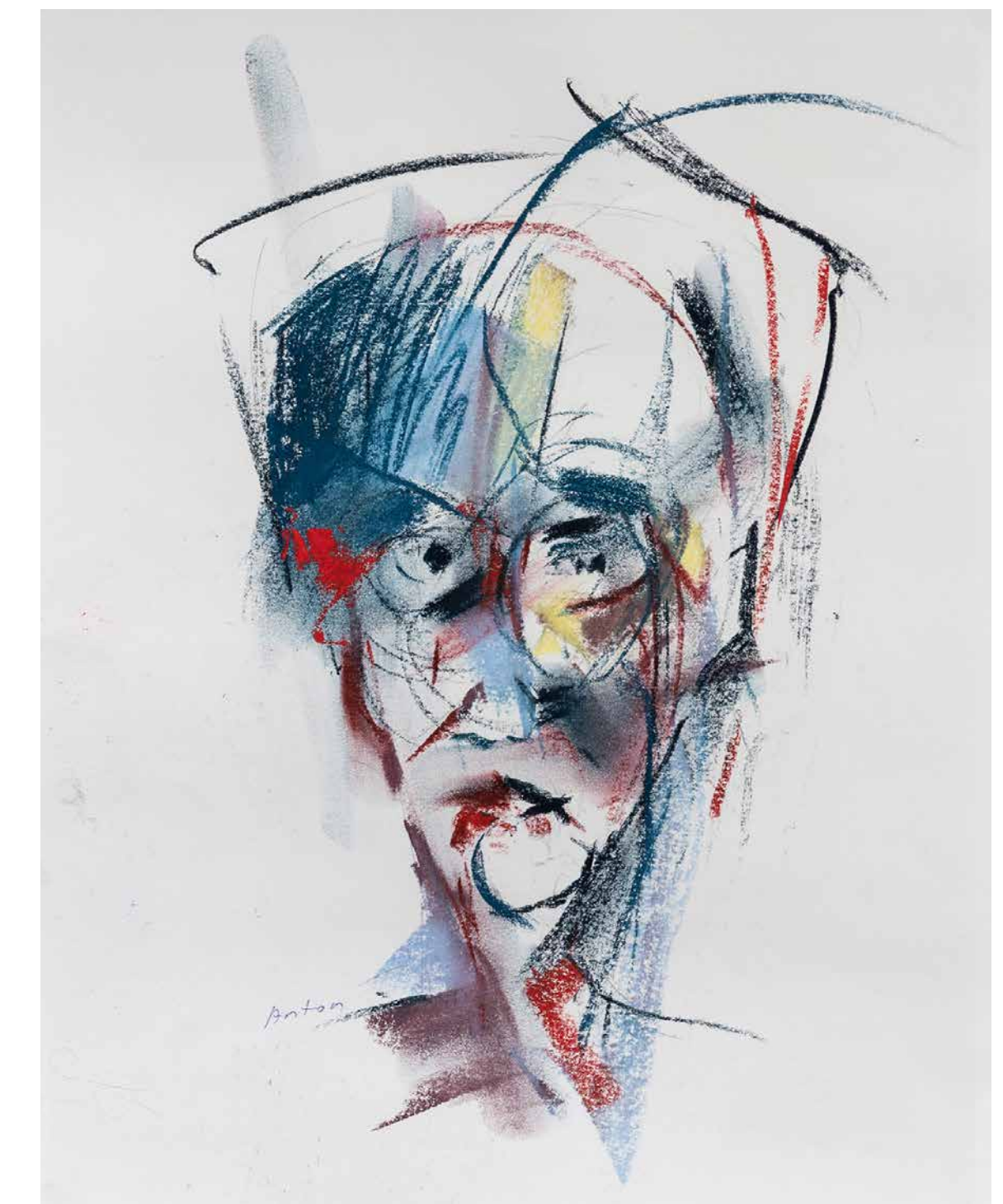
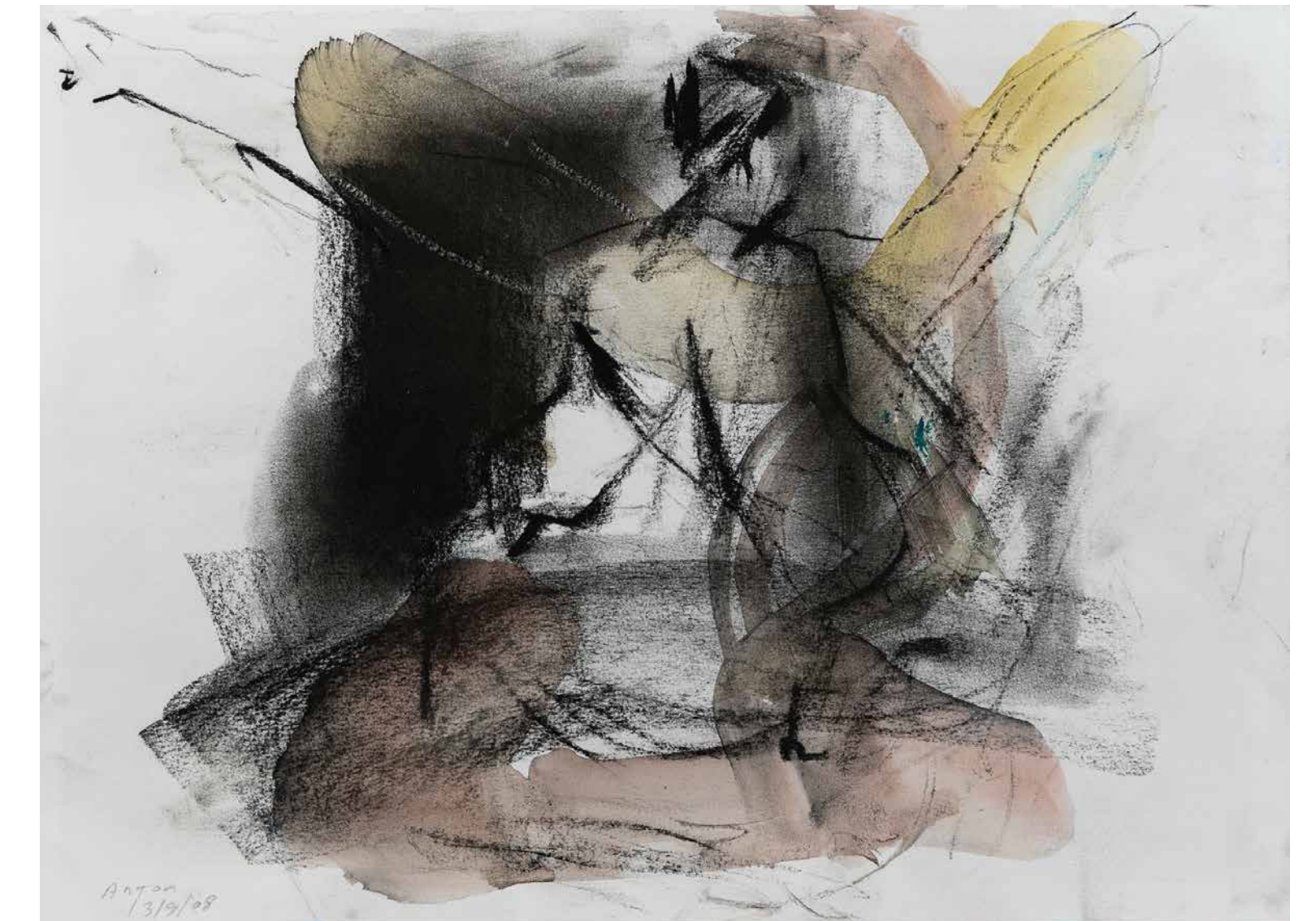
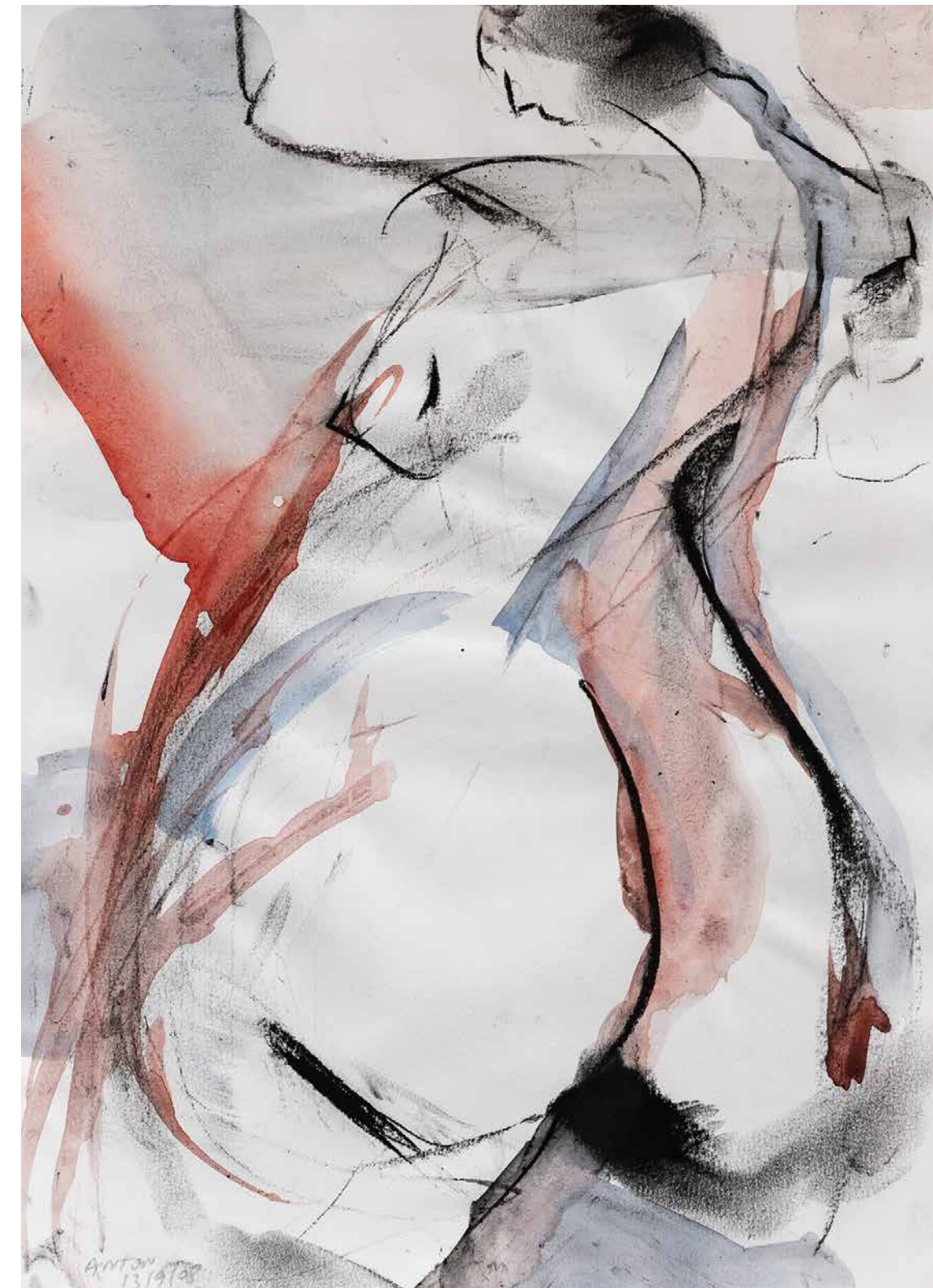
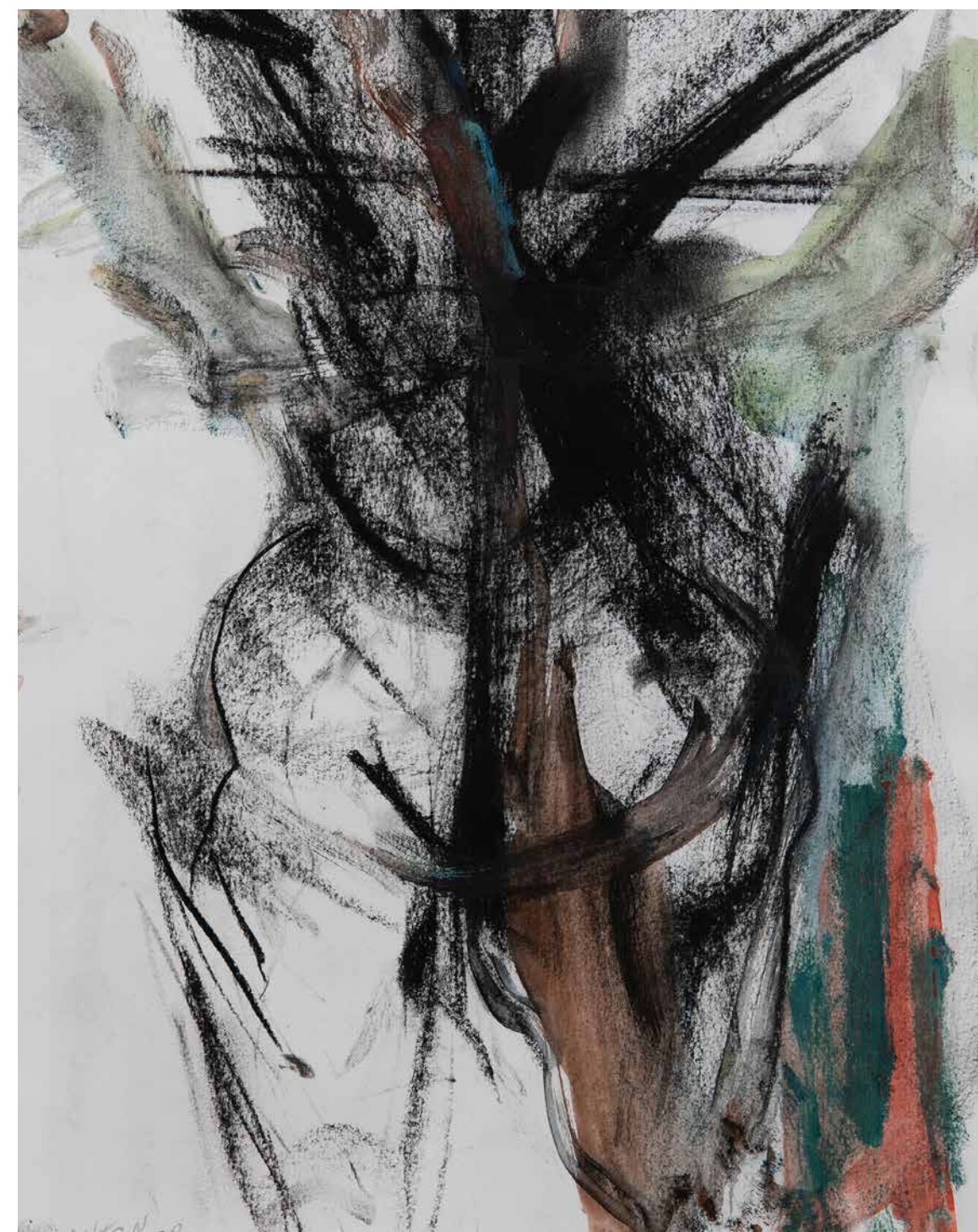
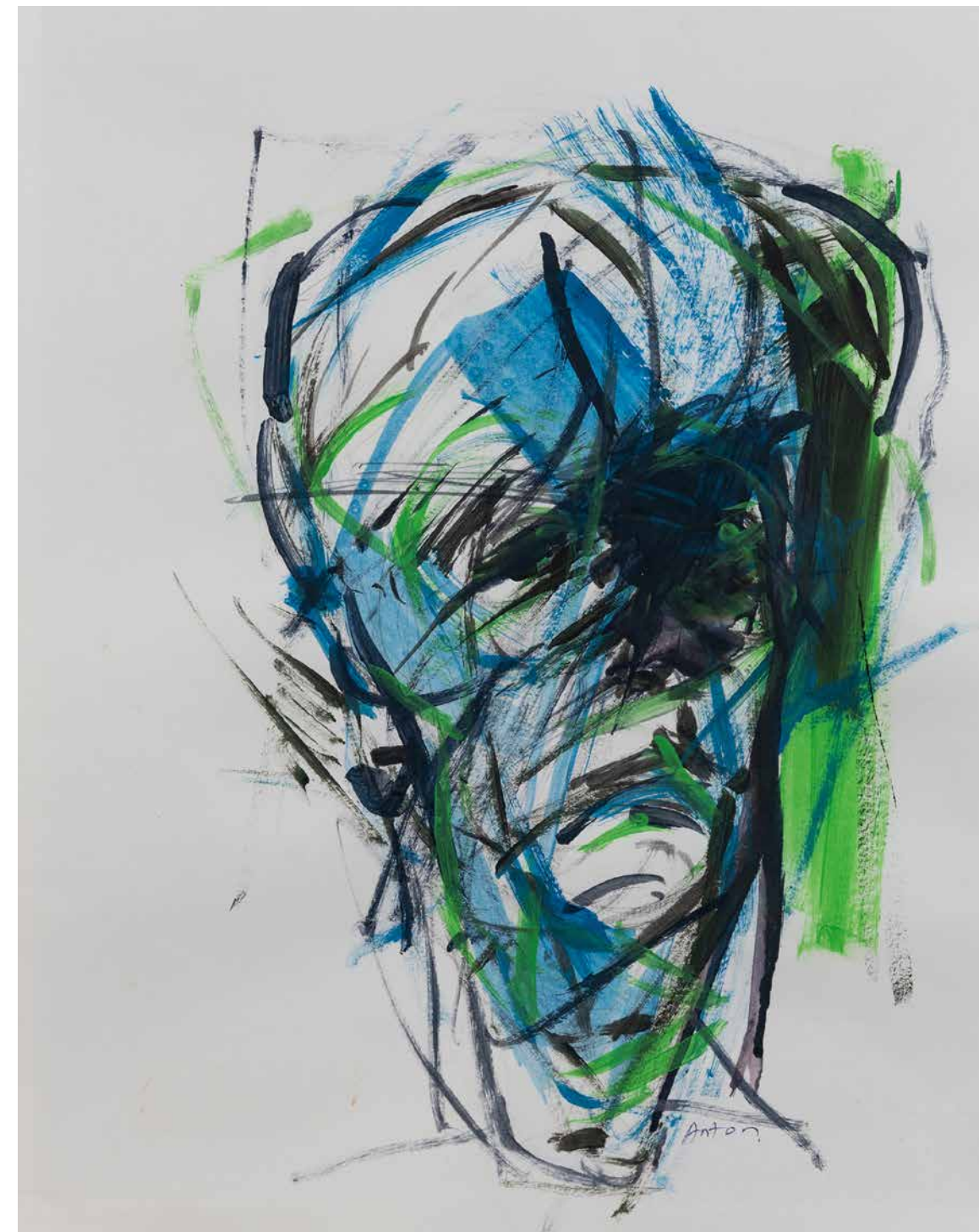
יחיאל סגל

עיפרון וצבע אקריליק על נייר, 1988
70/100 ס"מ

Anton Biderman

Watercolor on paper, 1987

Portraits 35/28 cm, Body 21/29.5 cm

אנטון בידרמן

צבעי מים על נייר, 1987

פורטרטים 35/28 ס"מ, גוף 21/29.5 ס"מ

Ira Rauchwerger

Pastel on paper, 1984
49/35 cm

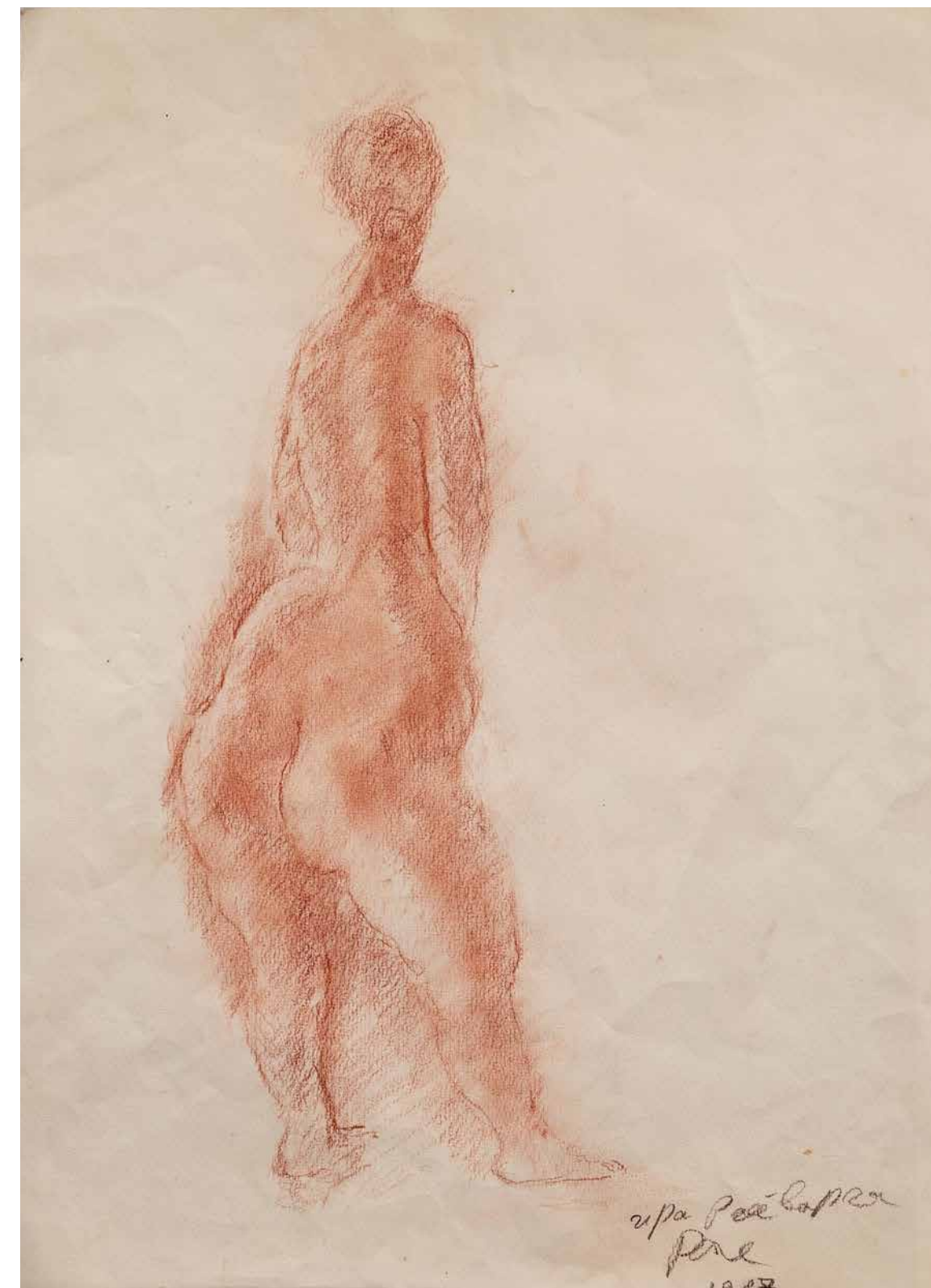
אירא ראוכוורגר

עיפרון פסטל על נייר, 1984
49/35 ס"מ

Ira Rauchwerger

Pastel on paper, 1987
49/35 cm

אירא ראוכוורגר

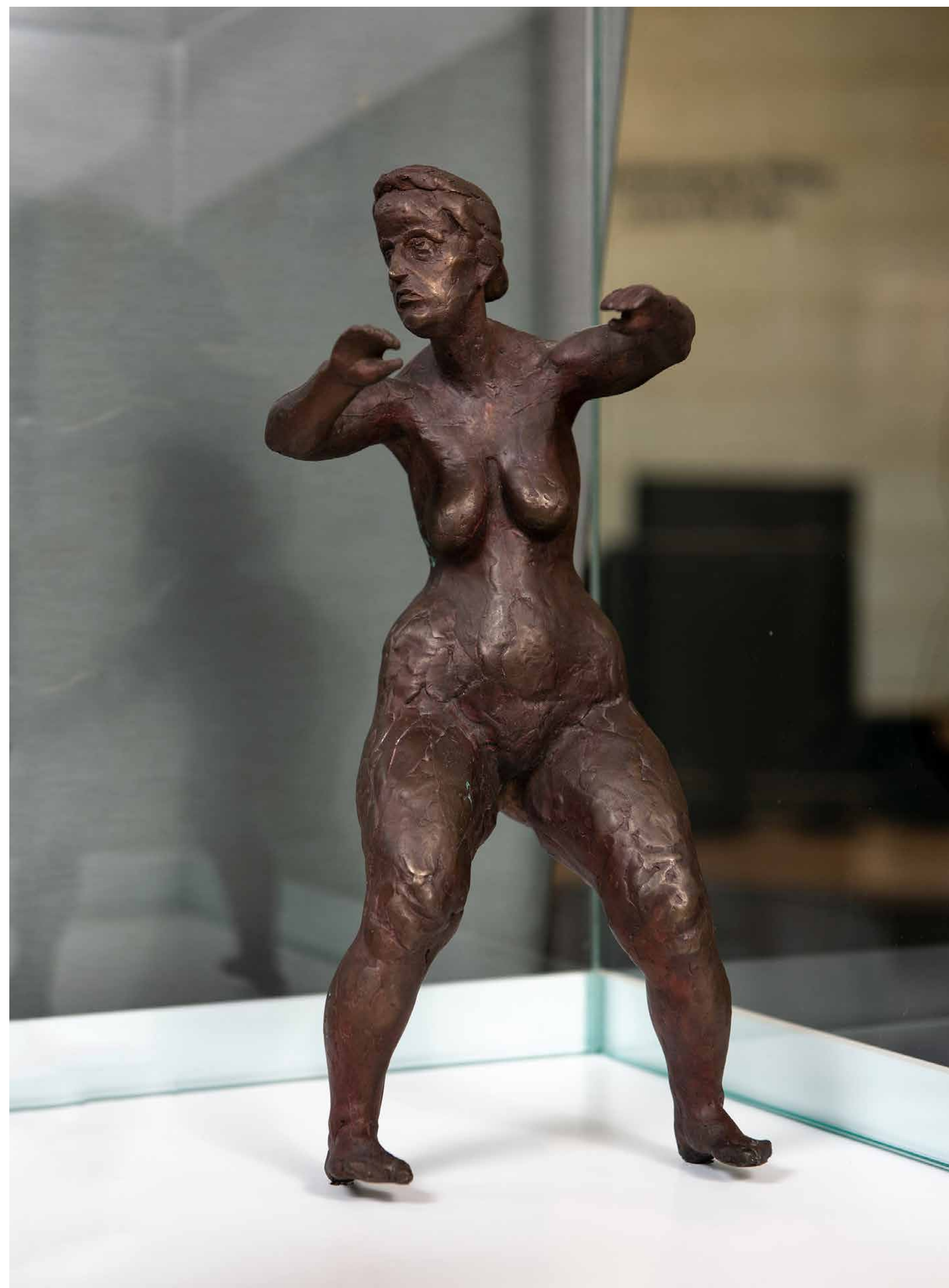
עיפרון פסטל על נייר, 1987
49/35 ס"מ

Miriam Gambord

Bronze casting, 1988
30/15 cm

מרים גמבורד

יציקת ברונזה, 1988
30/15 ס"מ

Jan Rauchwerger

Watercolor and pencil on paper, 2006
28/35 cm

יאן ראוכוורגר

עיפרון וצבעי מים על נייר, 2006
28/35 ס"מ

Giora Ben Yaacov

Wood carving and pasting, 1990

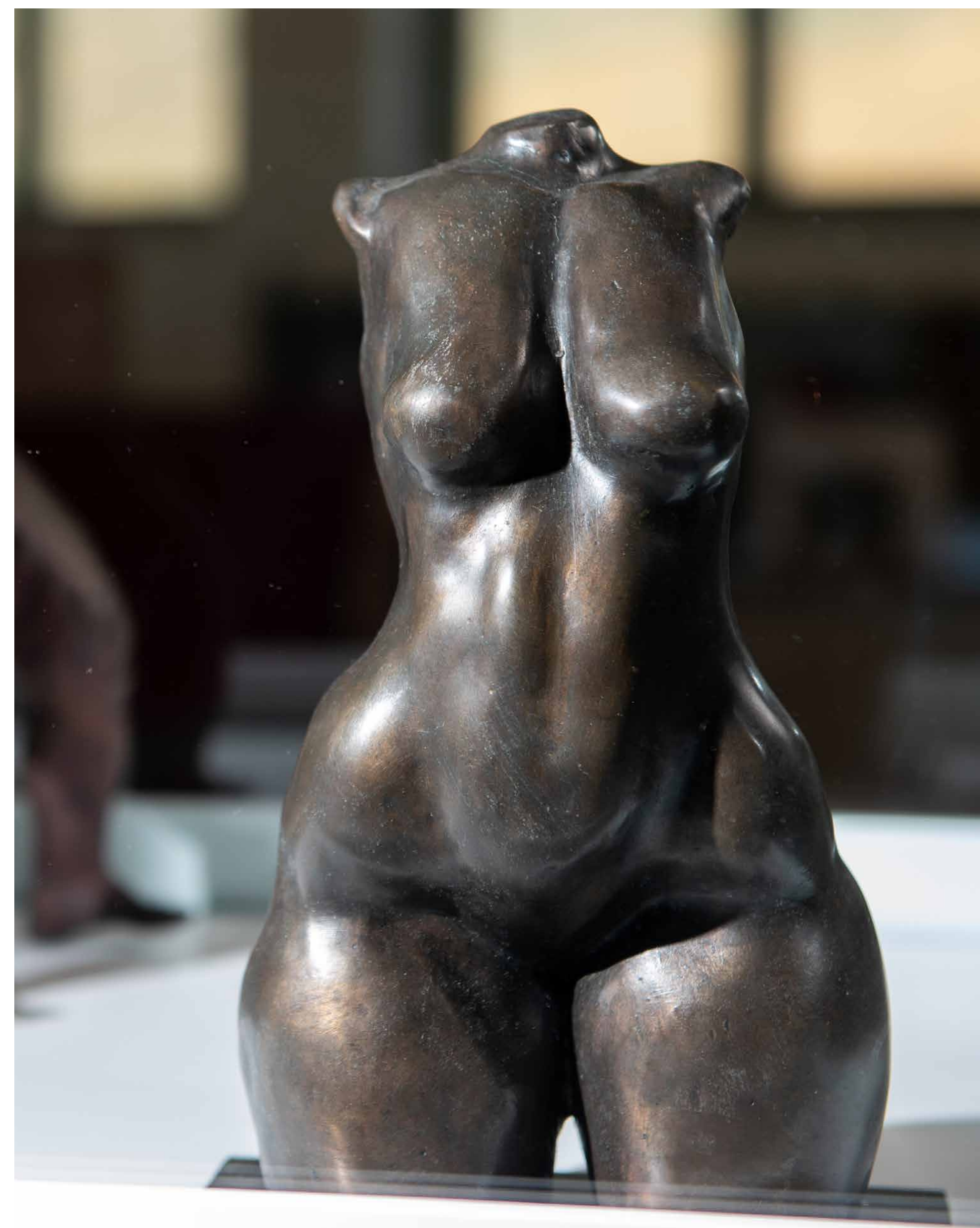

גיאורא בן יעקב

גילוף בעץ והדבקה, 1990

Sonia Natra

Bronze casting, 1984

סוניה נטרא

יציקת ברונזה, 1984

Dov Feigin

Permanent marker on paper, 1988
33/38 cm

דוב פיגין

טוש על נייר, 1988
33/38 ס"מ

Maya Cohen Levy

Oil color on canvas, 1992
50/54 cm

מאיה כהן לוי

צבעי שמן על בד, 1992
50/54 ס"מ

Sophie Jangreis

Scharcoal on paper, 1990
100/70 cm

סופי יונגרייס

פחם על נייר, 1990
100/70 ס"מ

Agne's Lua

Untitled, Pencil on paper, 1986
42/30 cm

אגנס לואה

עיפרון על נייר 1986
42/30 ס"מ

Tanya Preminger

Clay, 1984
30/20 cm

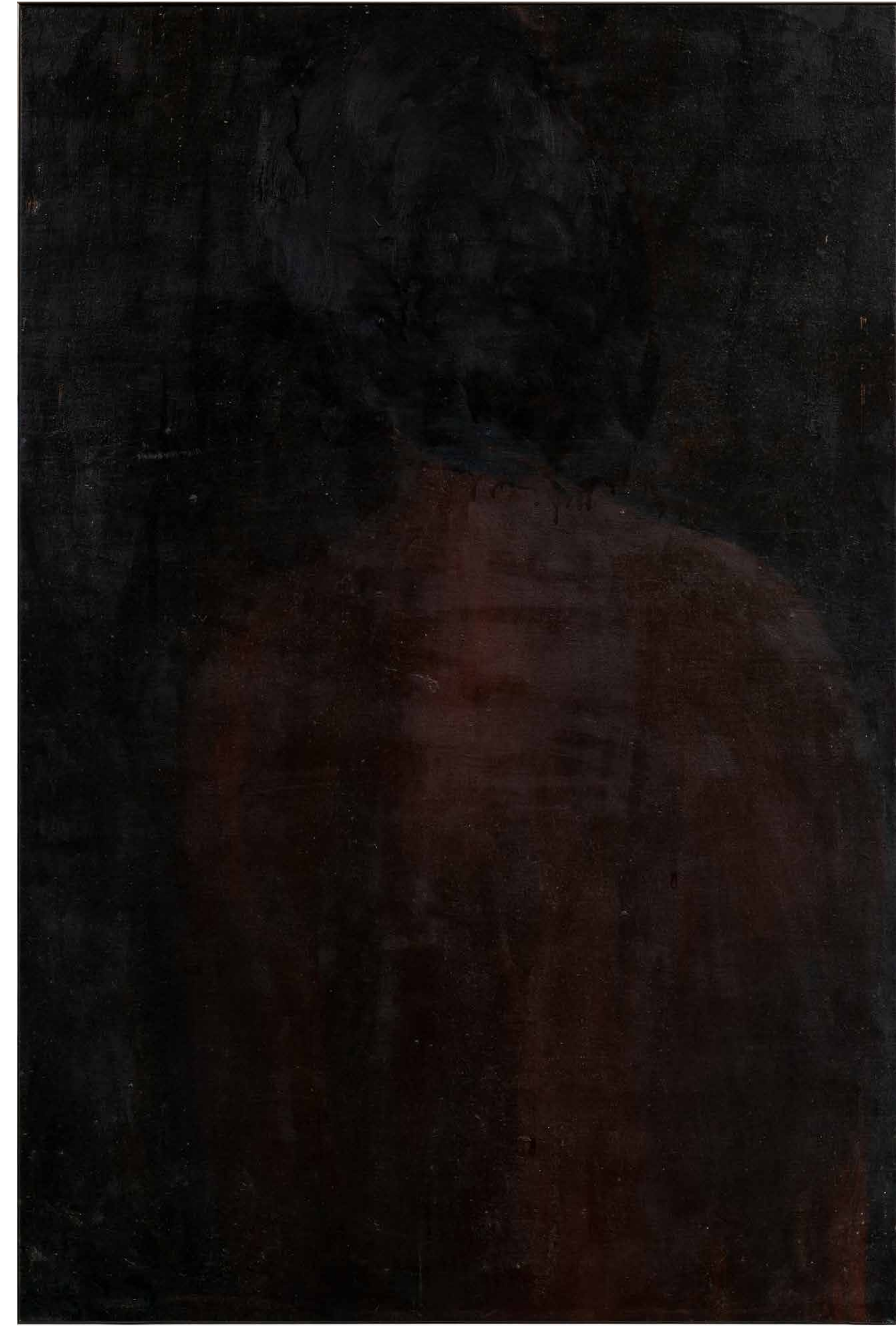

טניה פרמינגר

פיסול בחימר, 1984
30/20 ס"מ

David Hardan

Oil color on canvas, 1988
91.5/62 cm

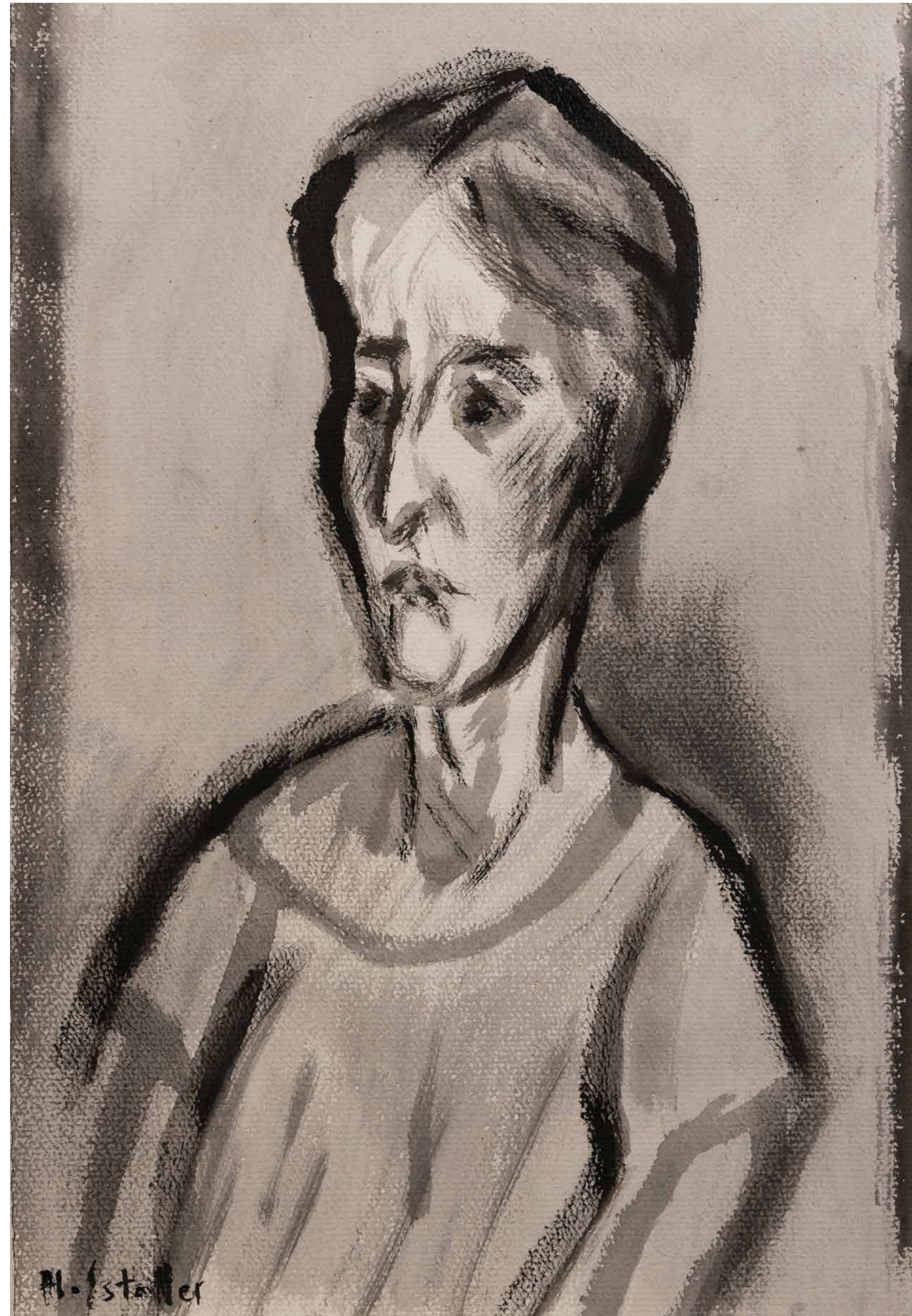

דוד הרדן

צבע שמן על בד, 1988
91.5/62 ס"מ

Osias Hofstatter

Charcoal and Gouache on paper, 1984
33/50 cm

אוזיאש הופשטטר

פחם וצבע גואש על נייר, 1984
33/50 ס"מ

Prof. Ziona Shimshi

Mixed technique, 2008
35/35 cm

פרופ' ציונה שמשי

טכניקה מעורבת, 2008
35/35 ס"מ

Yehiel Segal

Pencil and Gouache on paper, 2009
24/26.5 cm

יחיאל סגל

עיפרון וצבעי גואש על נייר, 2009
24/26.5 ס"מ

Menashe Kadishman

Mixed Technique, 1987- 2004
38/53 cm

מנשה קדישמן

טכניקה מעורבת, 1987-2004
38/53 ס"מ

Yehiel Segal

Pencil on paper, 1988
35/27 cm

יחיאל סגל

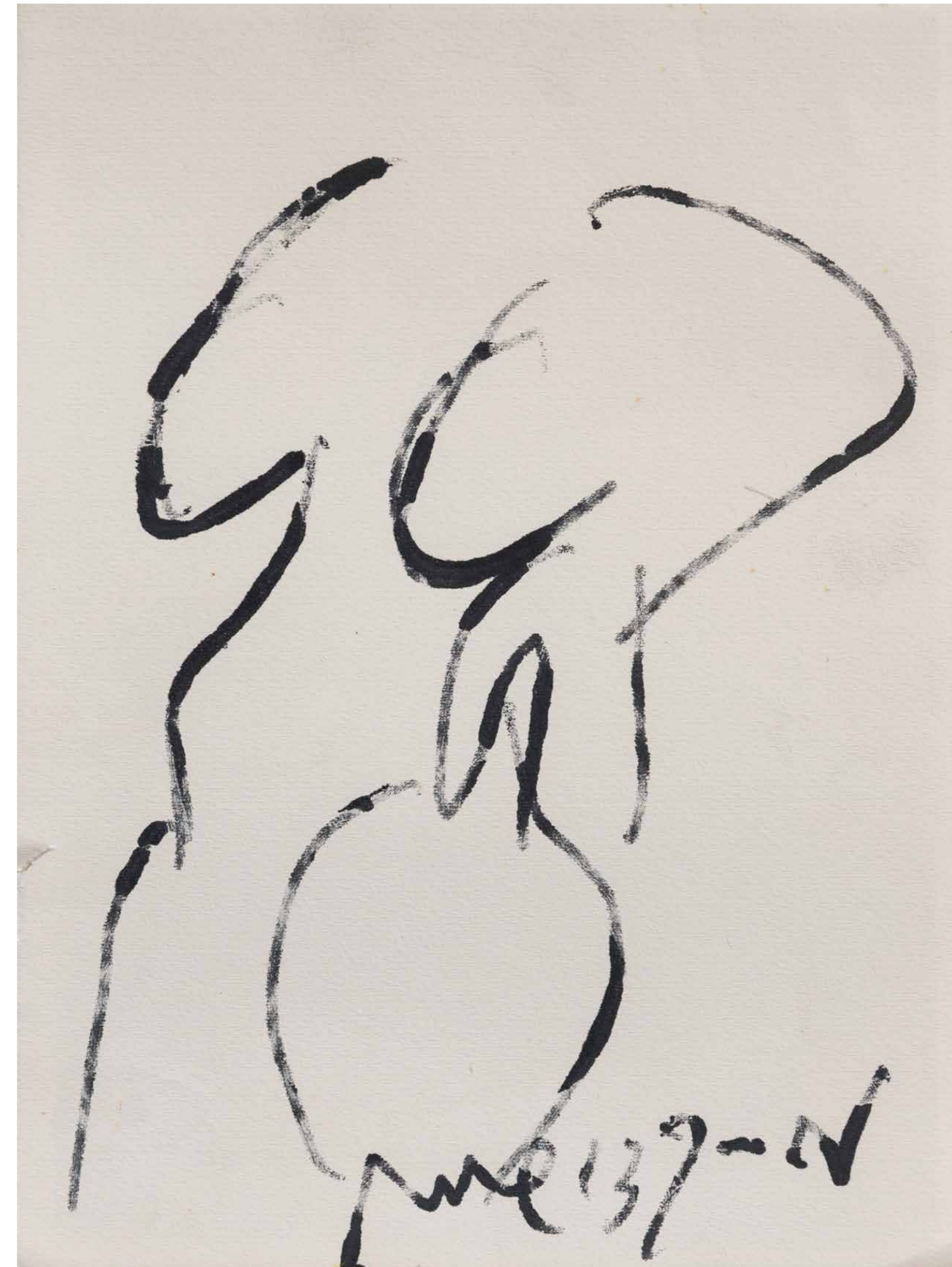
עיפרון על נייר, 1988
35/27 ס"מ

Menashe Kadishman

Pencil and ink on paper, 2003
23/31 cm

מנשה קדישמן

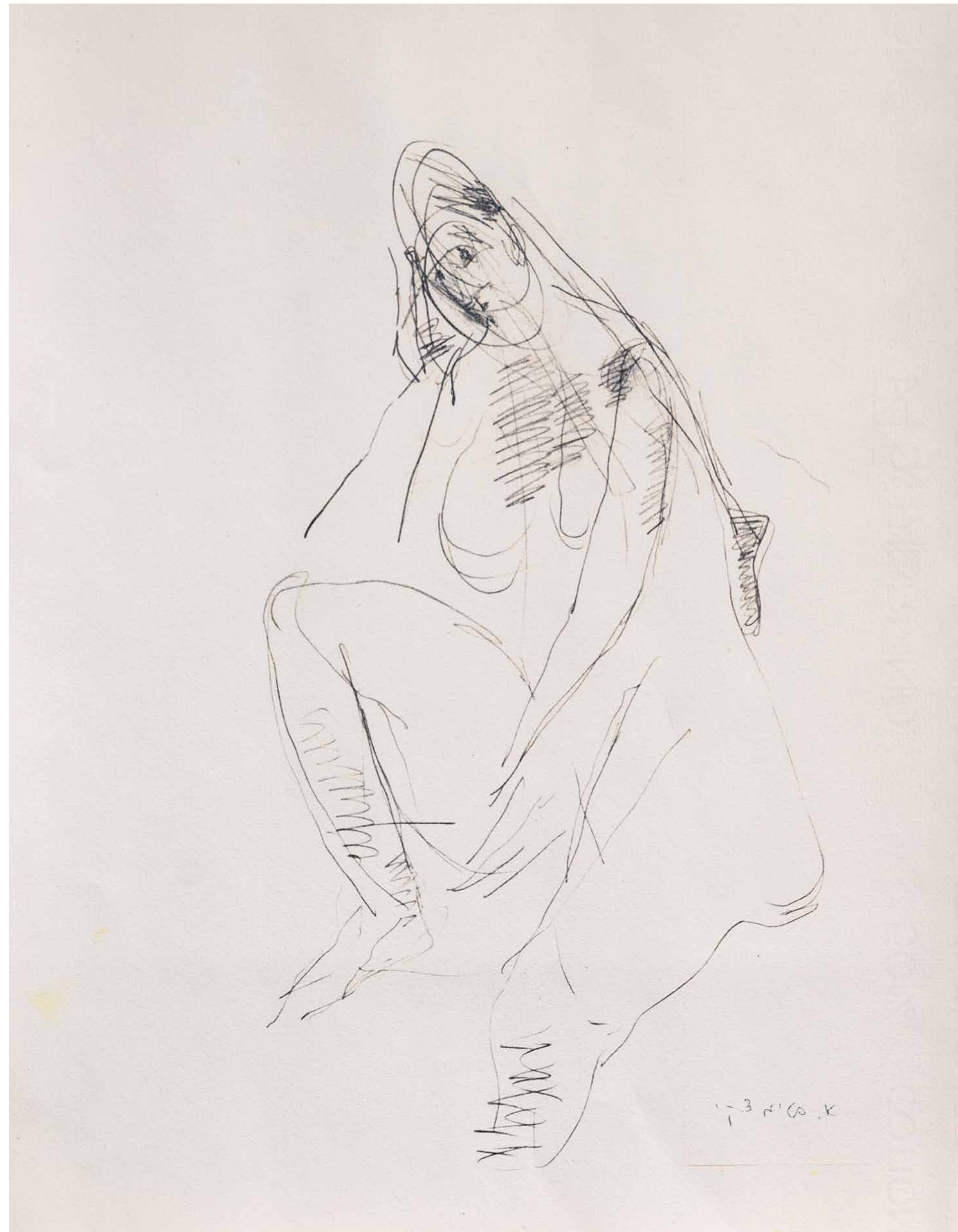
עיפרון וצבע דיו על נייר, 2003
23/31 ס"מ

Avigdor Stematzky

Pen on paper, 1988
29/40 cm

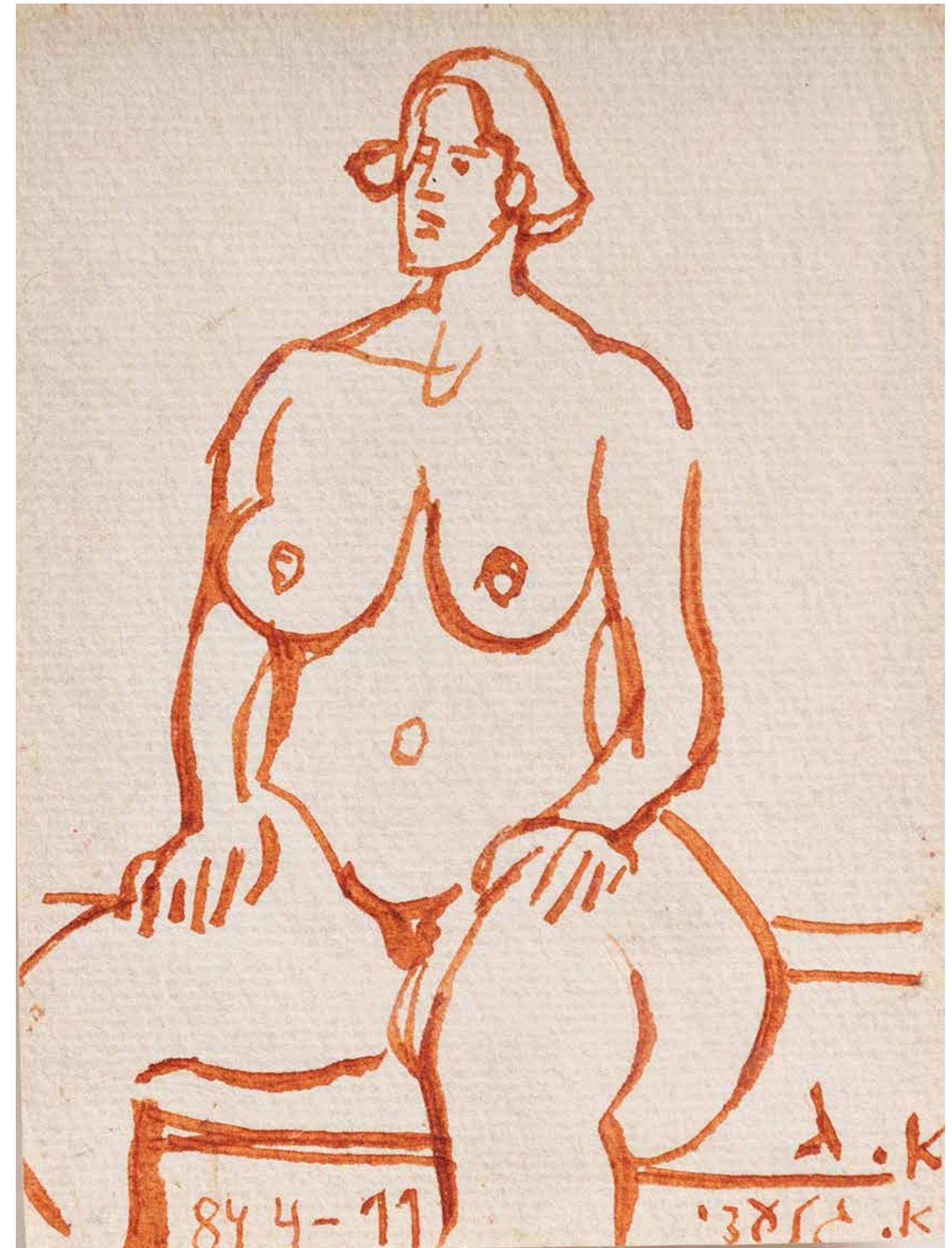

אביגדור סטימצקי

הדפס על נייר, 1988
29/40 ס"מ

Aharon Giladi

Ink on paper, 1984
12/10 cm

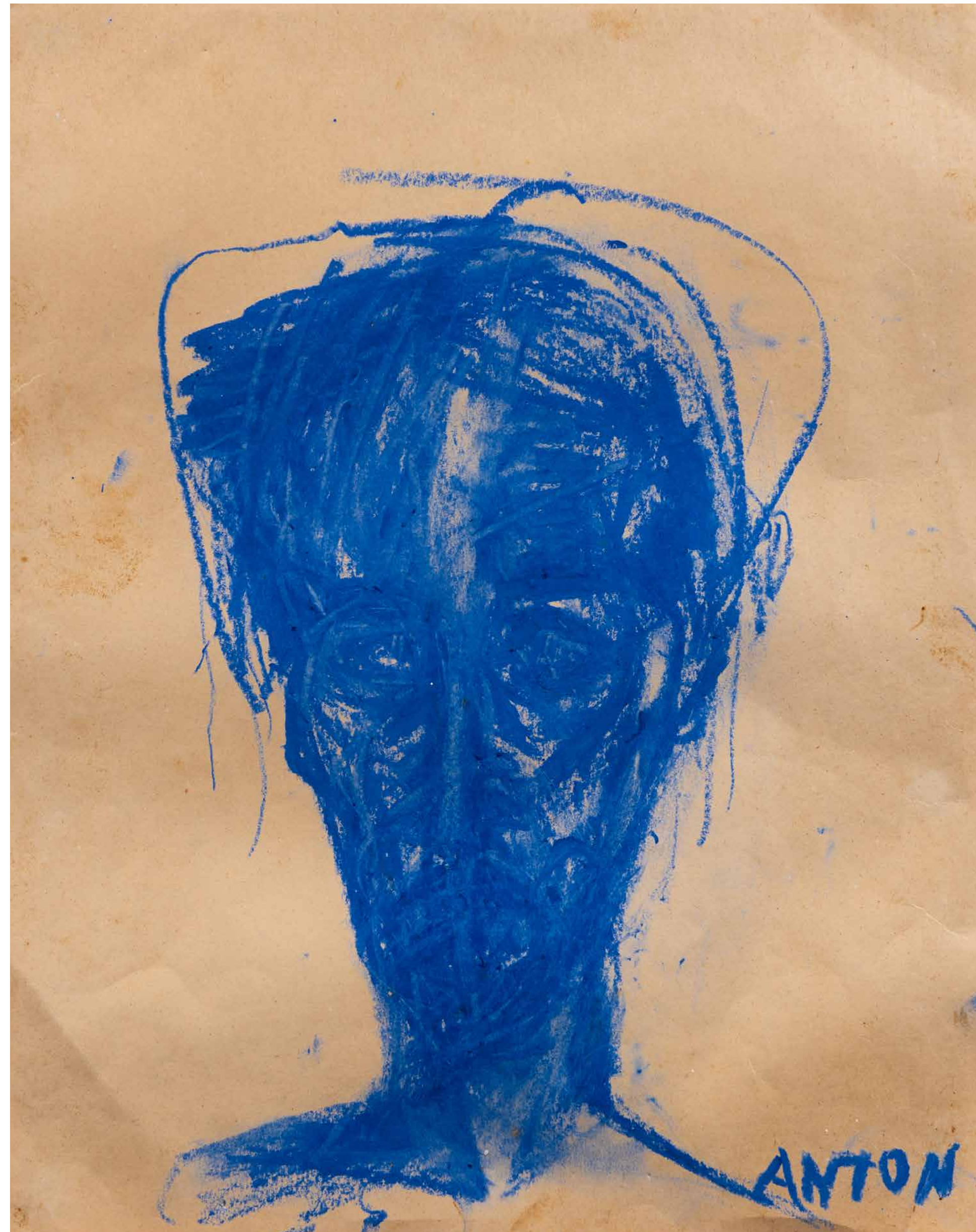

אהרון גלדי

דיו אדום על נייר, 1984
12/10 ס"מ

Anton Biderman

Pastel on paper, 2008
21/29.5 cm

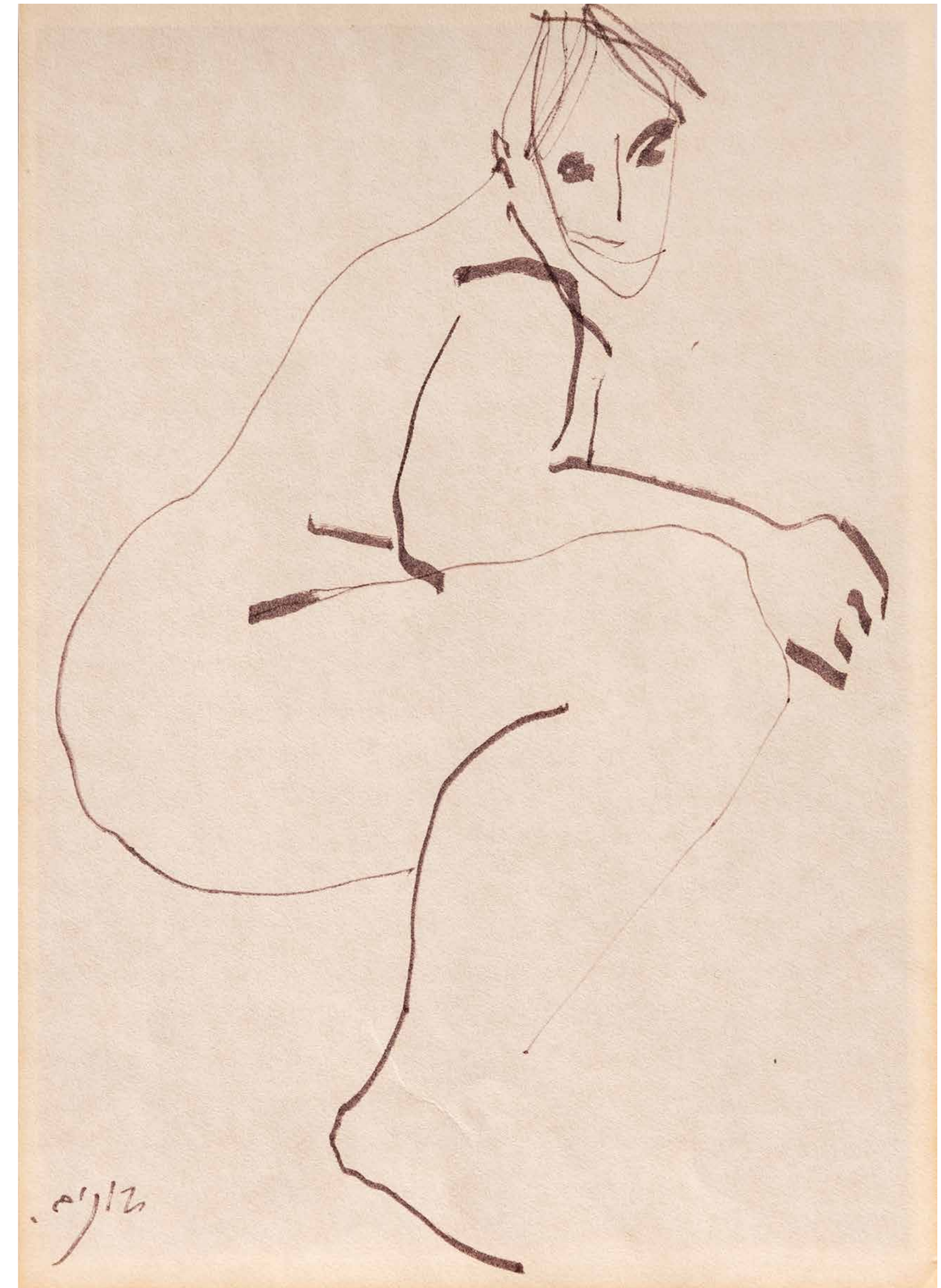

אנטון בידרמן

פסטל על נייר, 2008
21/29.5 ס"מ

Shmoel Bonim

Permanent marker on paper, 1985
24/17 cm

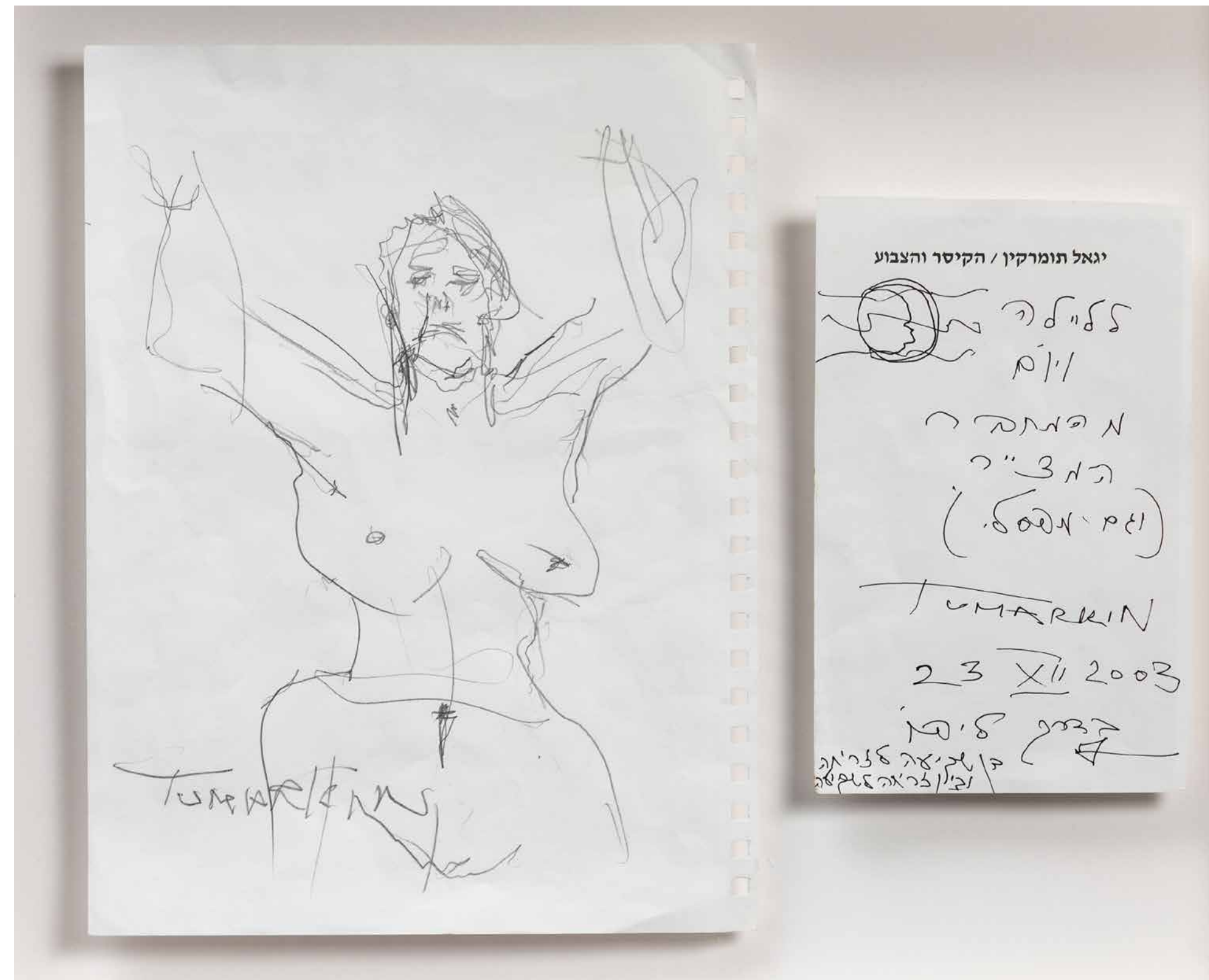

שמואל בונים

טוש על נייר, 1985
24/17 ס"מ

Igael Tumarkin

Pencil on paper, 2003
21/29.5 cm

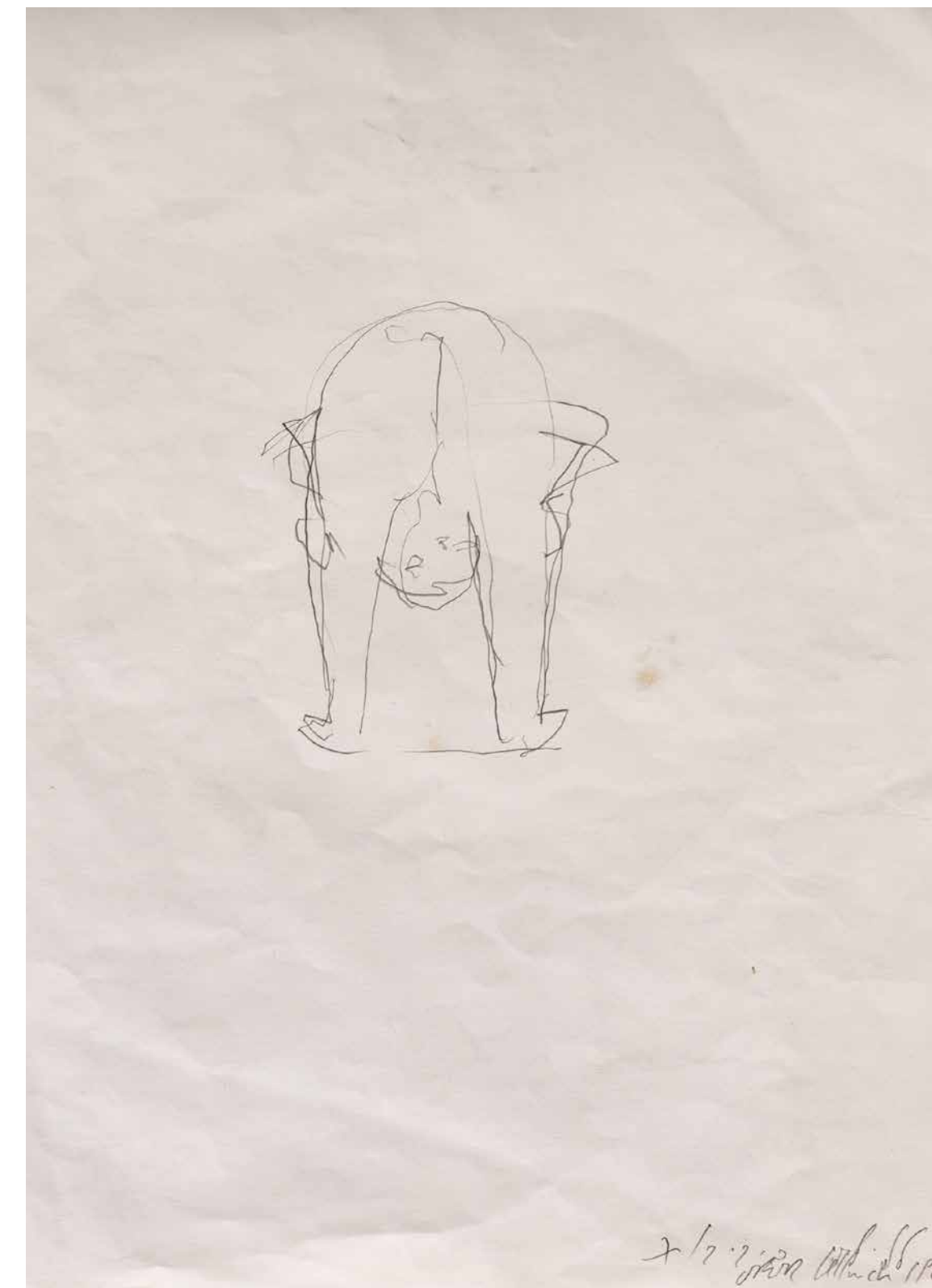

יגאל תומרקין

עיפרון על נייר, 2003
21/29.5 ס"מ

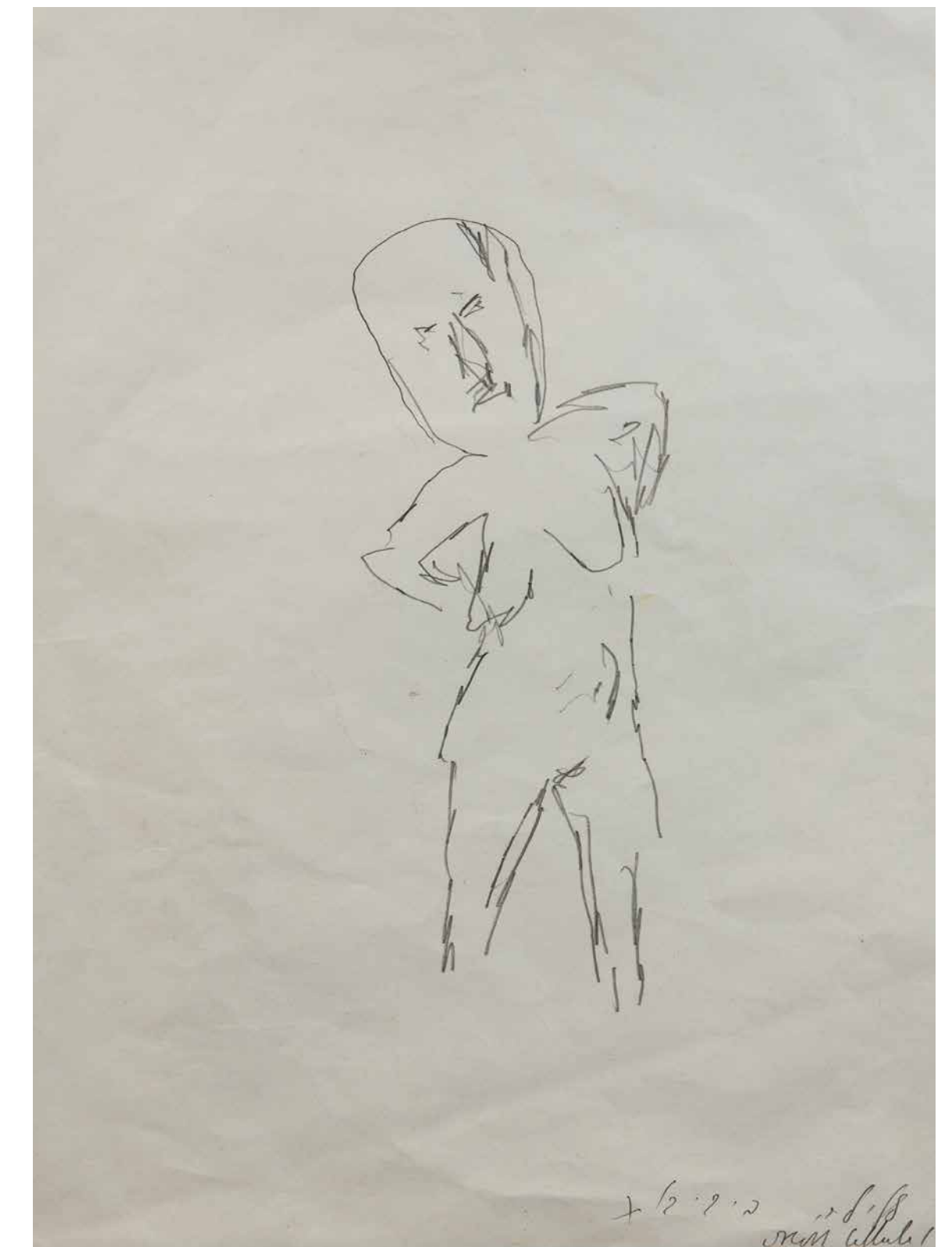
Ofer lellouch

Pencil on paper, 1989
21/29.5 cm

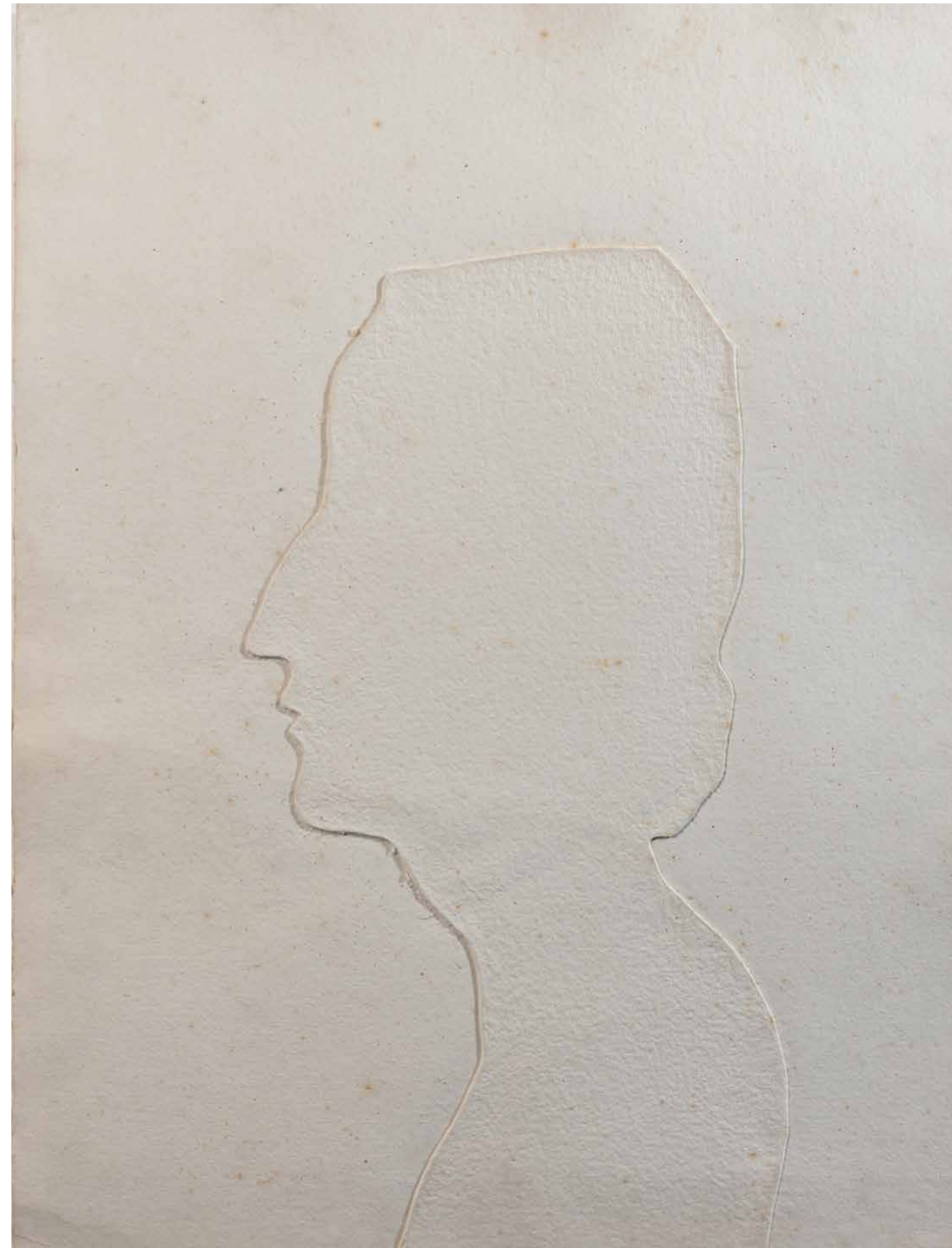
עופר ללוש

עיפרון על נייר, 1989
21/29.5 ס"מ

Dan Krieger

Print bullet on paper, 1984
60/45 cm

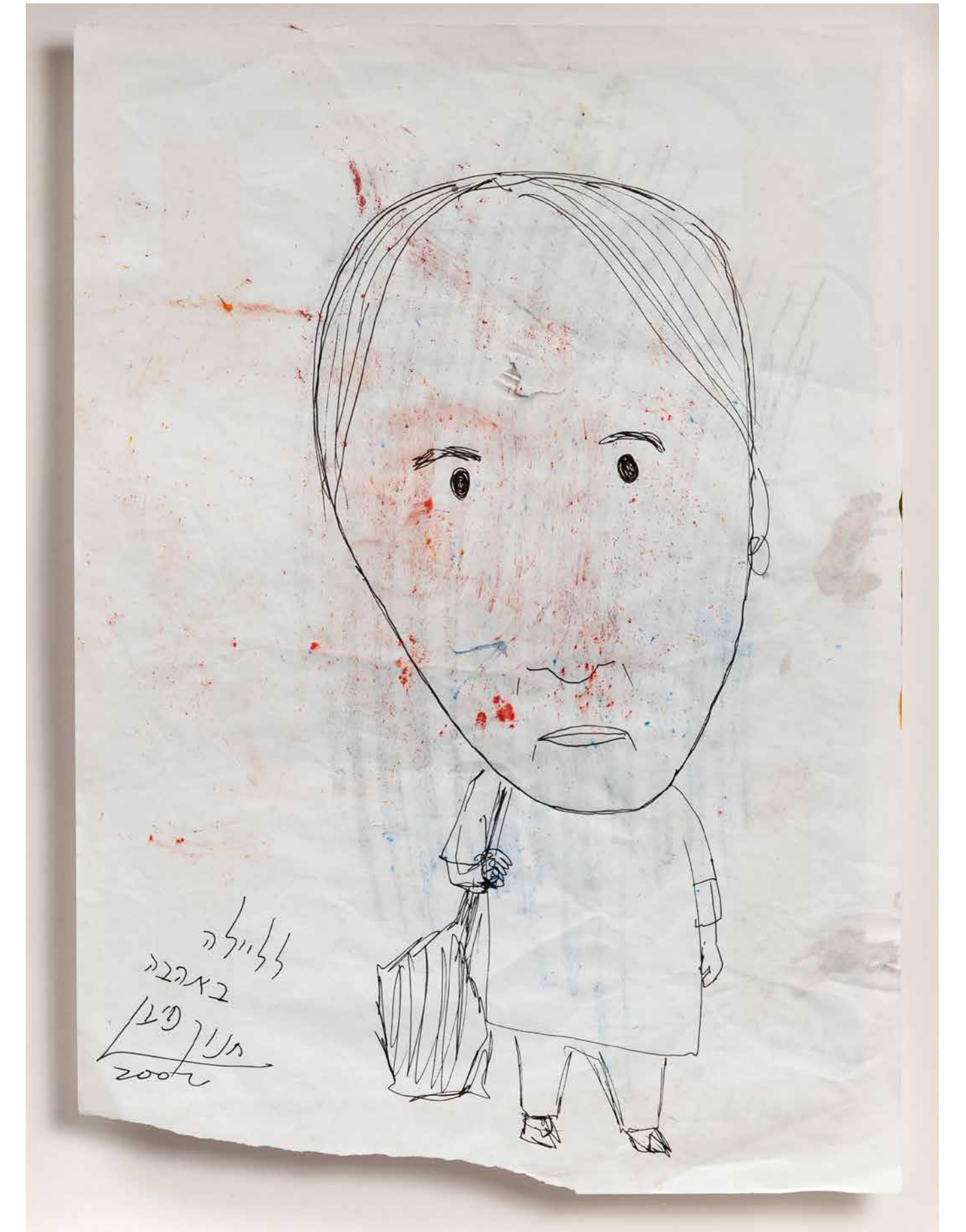
דן קריגר

תבליט נייר, 1984
60/45 ס"מ

Hanoch Piven

Pen on paper, 2002
21/29.5 cm

חנוך פיבן

עט על נייר, 2002
21/29.5 ס"מ

Ruth Schloss

Etching on paper
20.5/30 cm

רות שלוס

תחריט
20.5/30 ס"מ

Jeudith Hareven

Charcoal on paper, 1980
46/31 cm

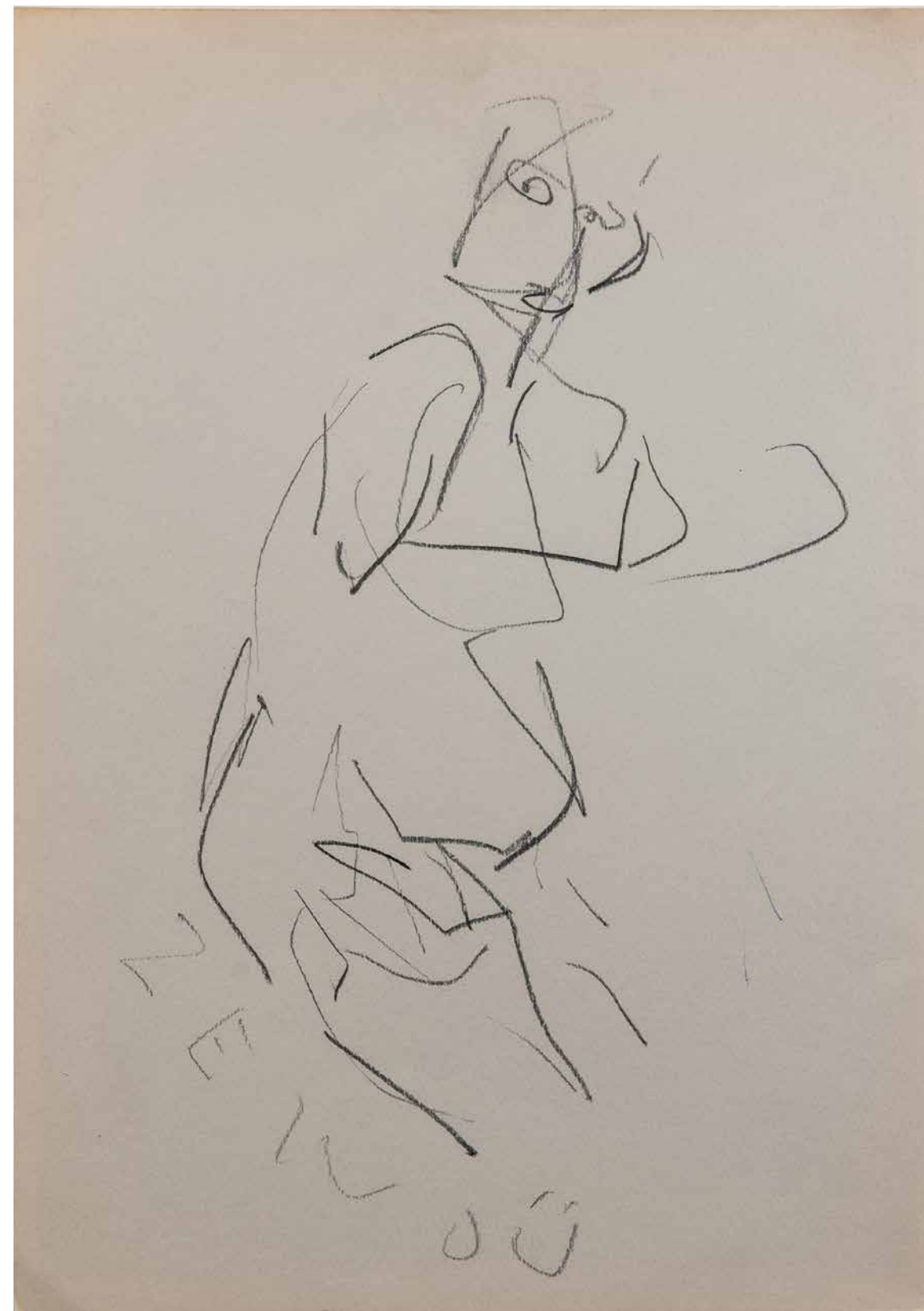
יהודית הר אבן

פחם על נייר, 1980
46/31 ס"מ

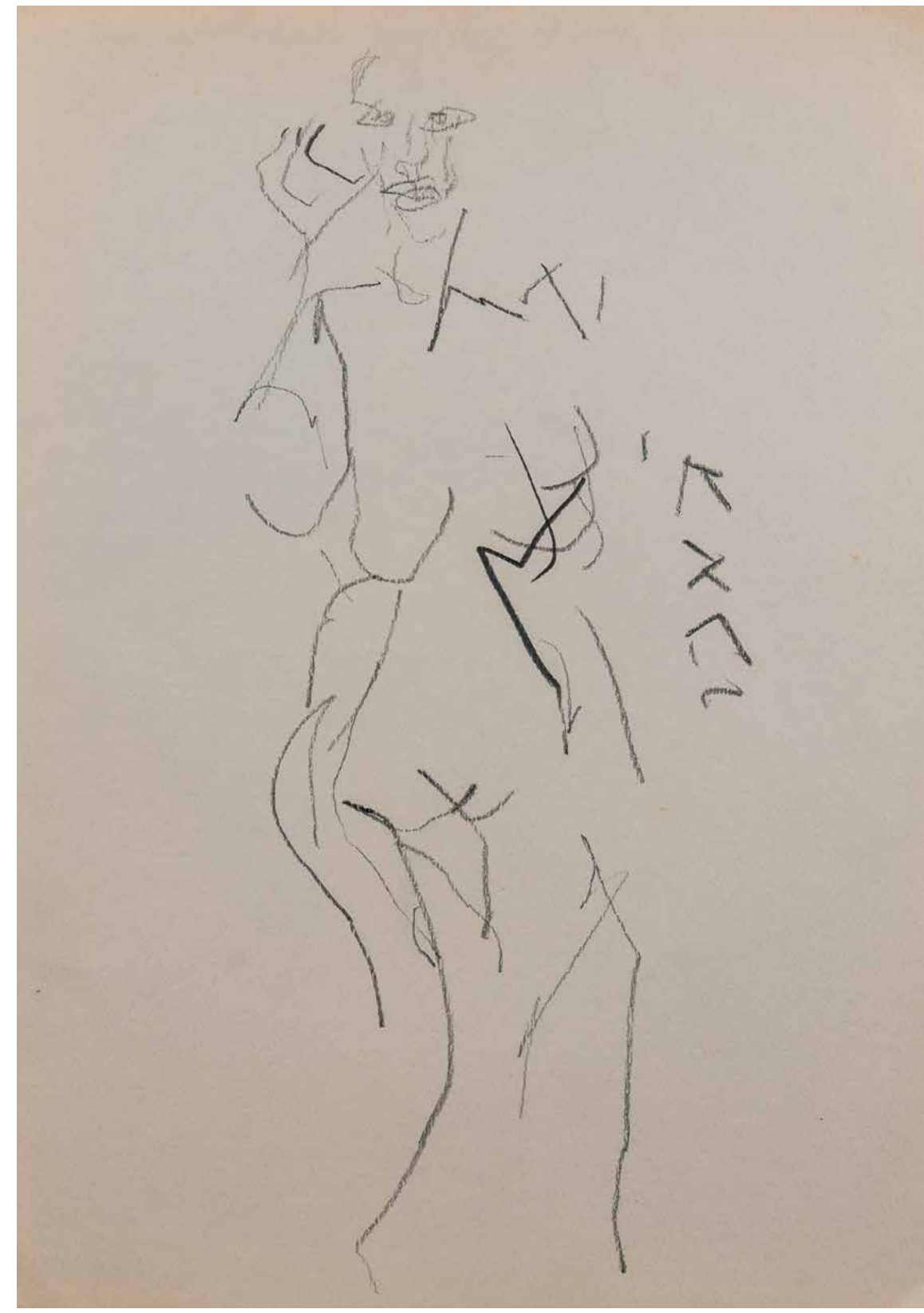
Jack Jano

Pencil on paper
34.5/24.5 cm

ג'אק ג'אנו

עיפרון על נייר
34.5/24.5 ס"מ

Immanuel Bar-Kadma

Fountain pen and Ink on paper, 1996
34.5/43 cm

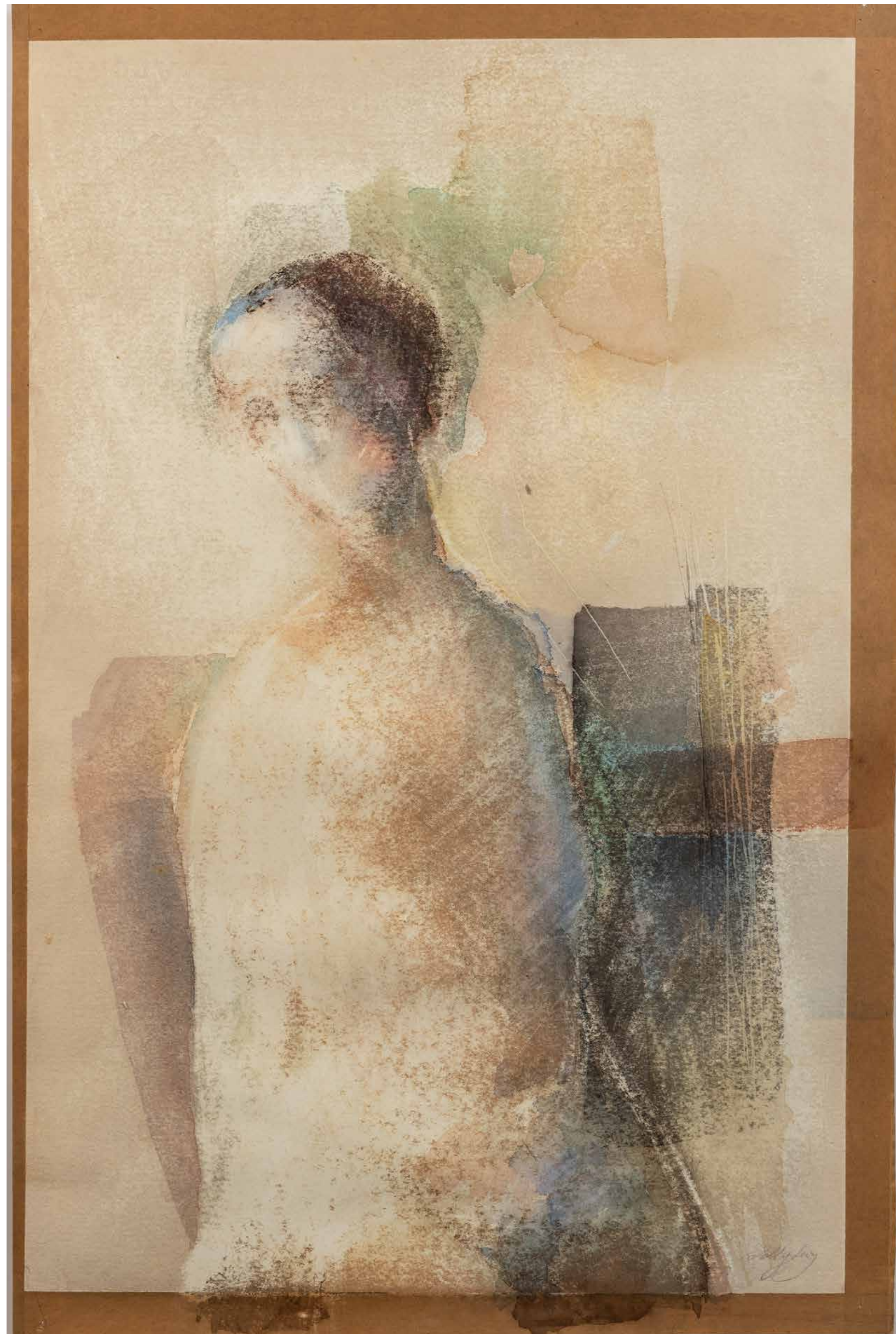

עמנואל בר קדמא

ציפורן ודיו על נייר, 1996
34.5/43 ס"מ

Soli Levi

Watercolor and Pastel on paper, 1984
55/37 cm

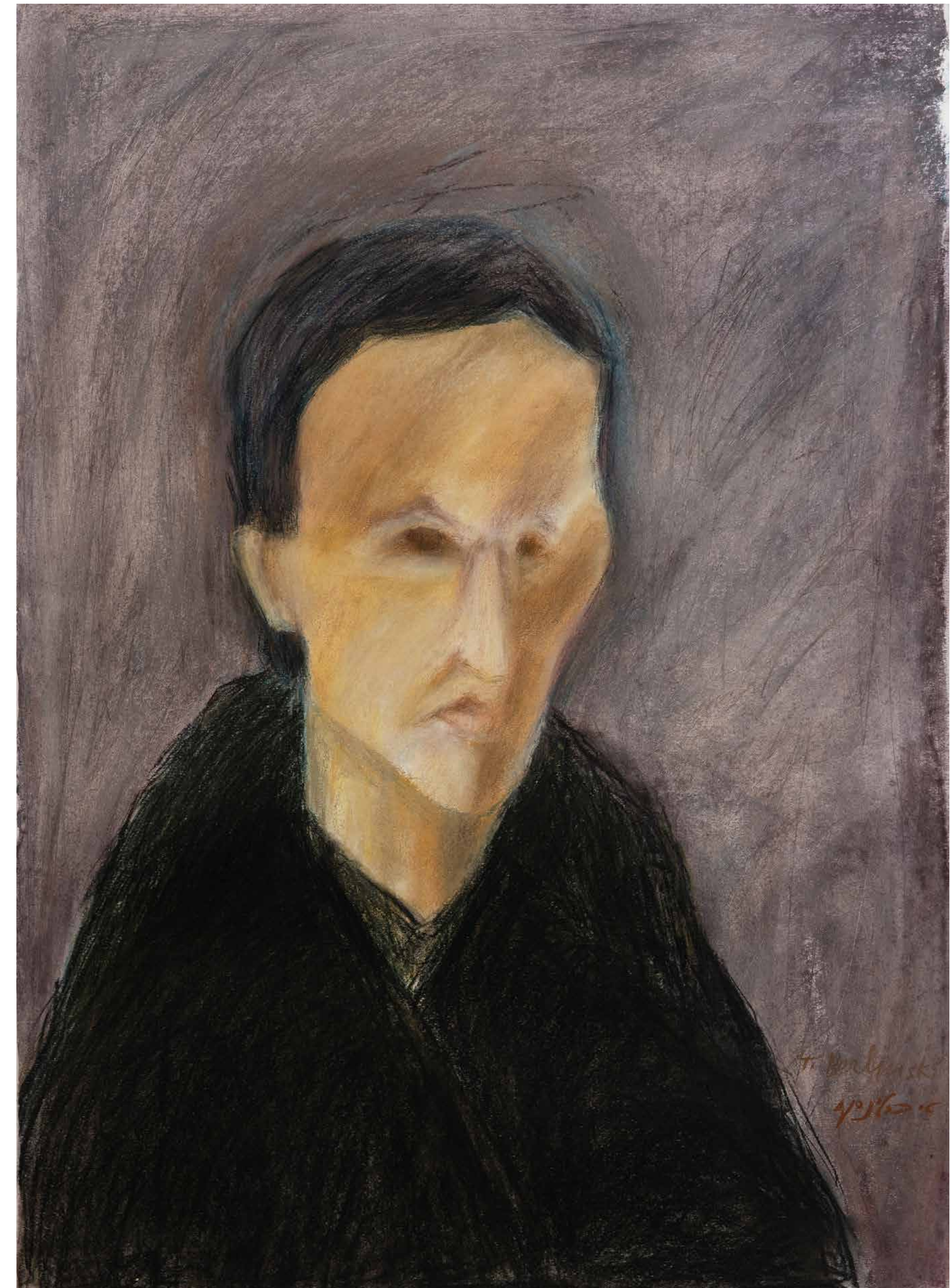

סולי לוי

צבעי פסטל ומים על נייר, 1984,
55/37 ס"מ

Tova Berlinski

Pastel on paper, 1988
50/70 cm

טובה ברלינסקי

צבעי פסטל על נייר, 1988,
50/70 ס"מ

Jeudith Hareven

Graphite and Gouache on paper, 1980
47/34 cm

יהודית הר אבן

גרפיט וצבע גואש על נייר, 1980
47/34 ס"מ

Batia Lichansky

Pencil on paper, 1989
49/34 cm

בתיה ליחנסקי

עפרון על נייר, 1989
49/34 ס"מ

"The Next Generation"- Children's drawings

Libi Ben Shalom, Nir Avigad (1997),
Motti Rauchwerger, Noam Sivan (1993).

"הדור הבא" - רישומי ילדים

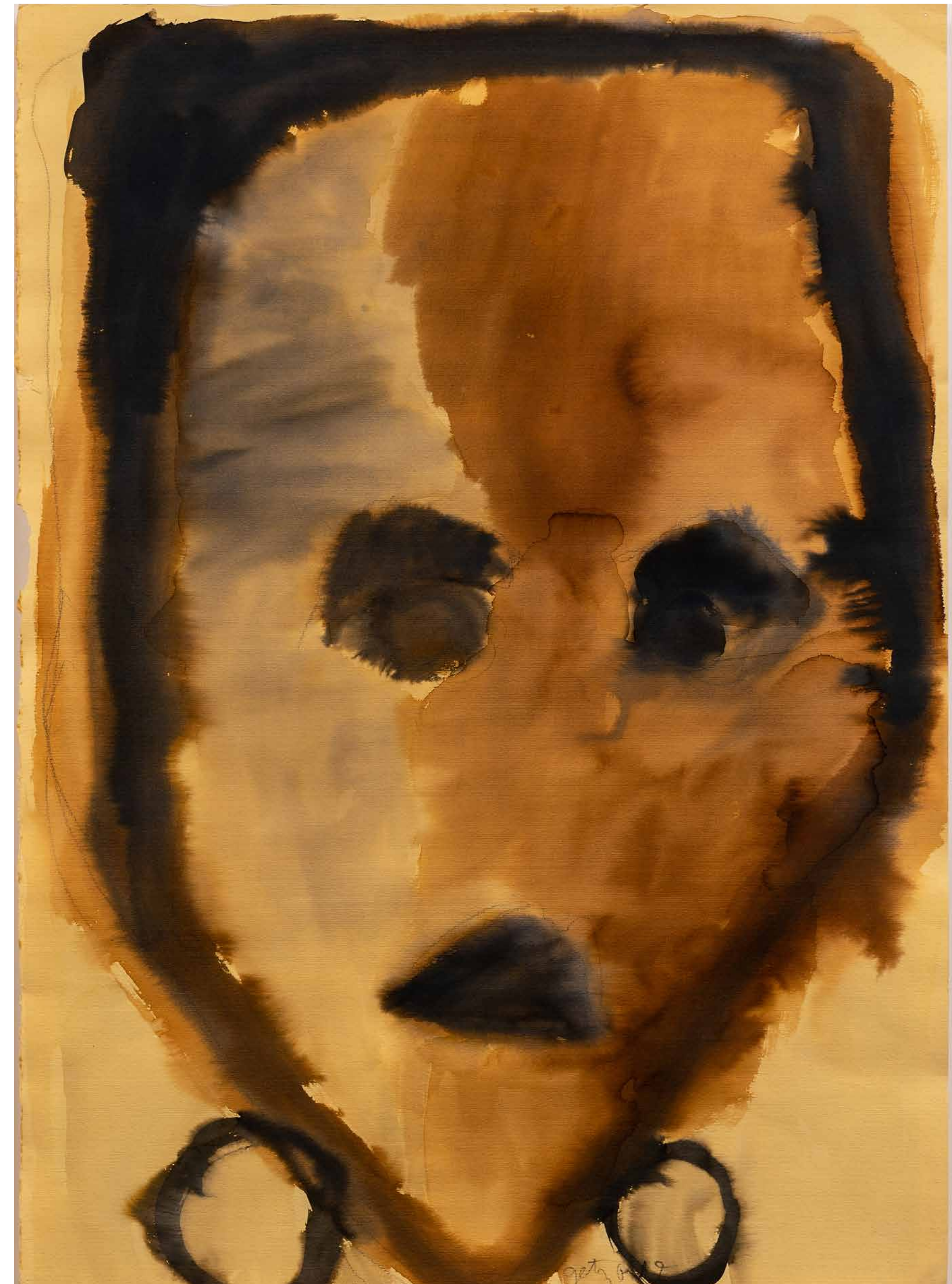
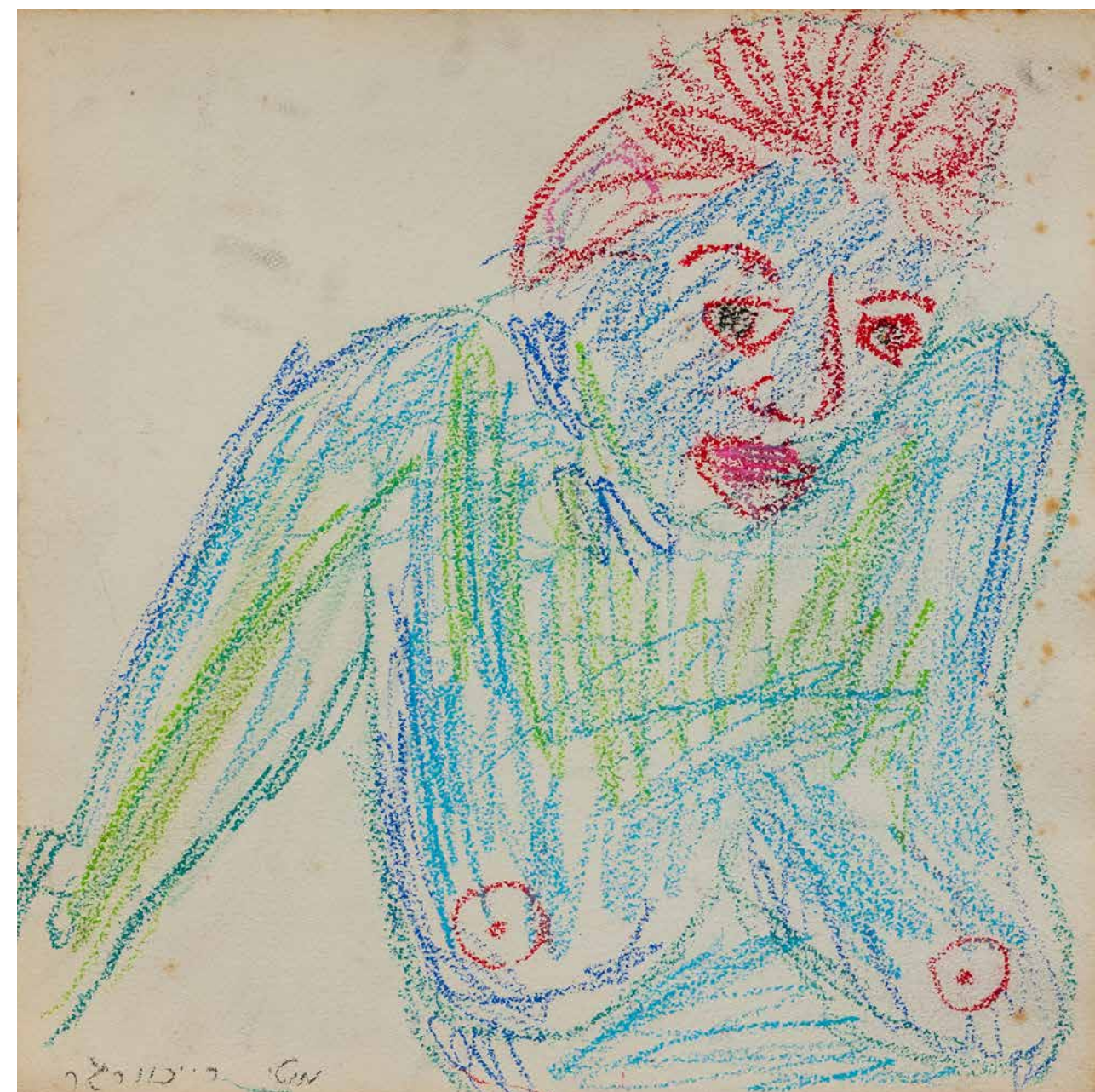
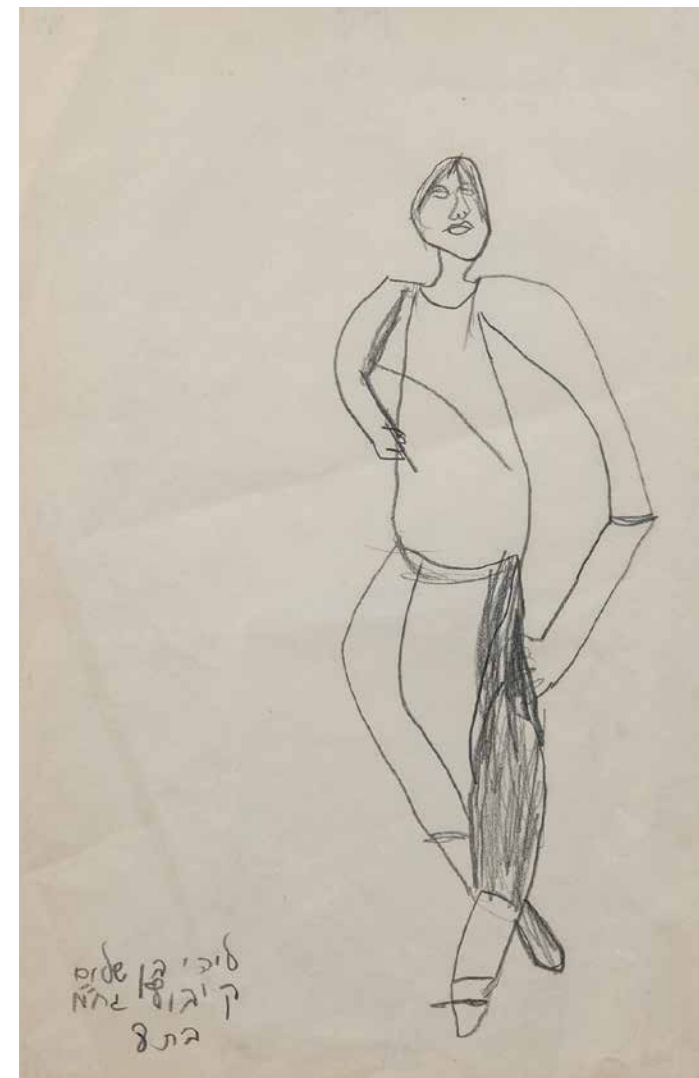
ליבי בן שלום, ניר אביגד (1997), מוטי
ראוכוורגר, נועם סיון (1993)

Varda Gezow

Ink on paper, 1990
50/70 cm

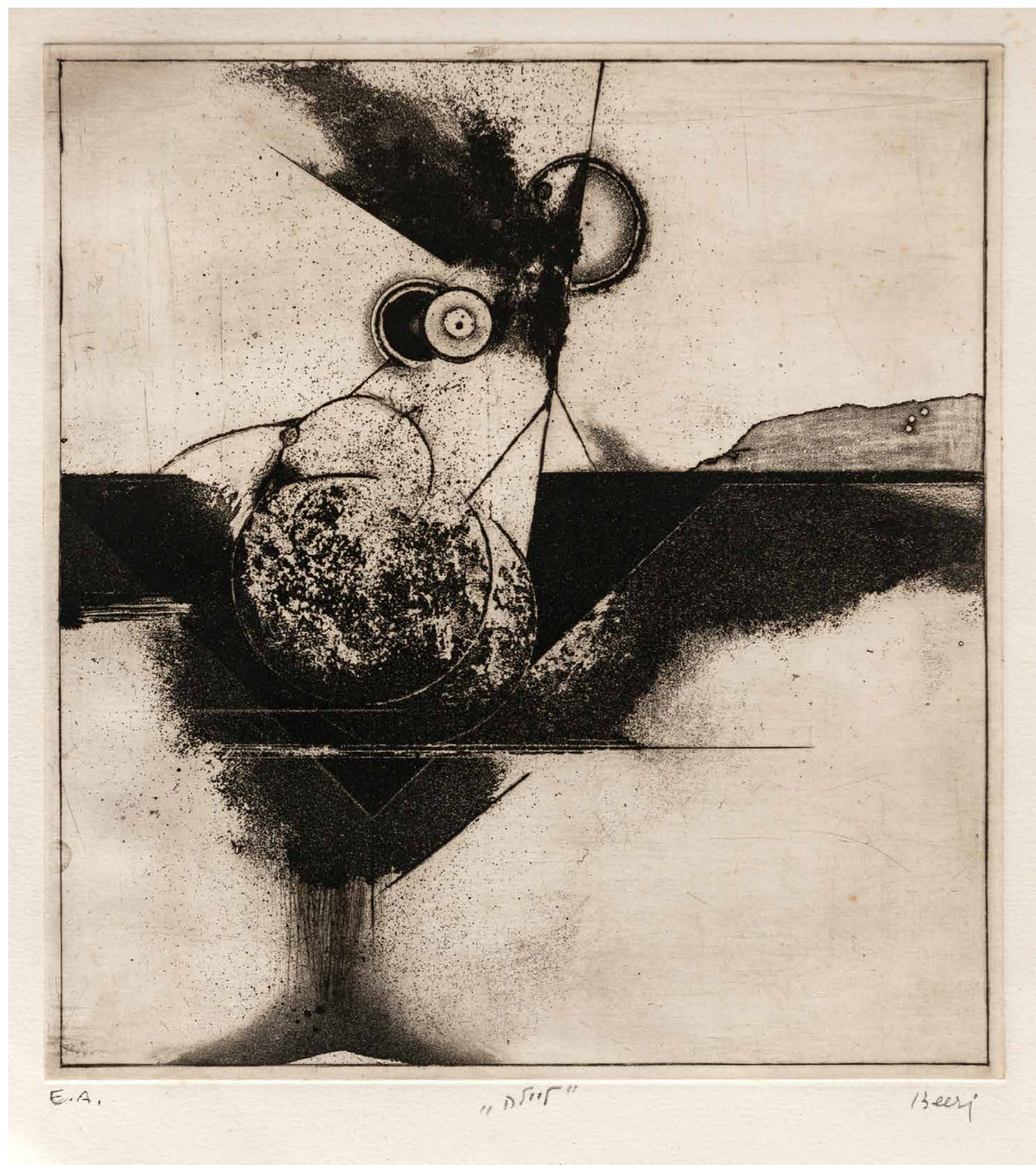
ורדה גצוב

צבעי דיו על נייר, 1990,
50/70 ס"מ

Tuvia Beeri

Etching on paper
24/25.5 cm

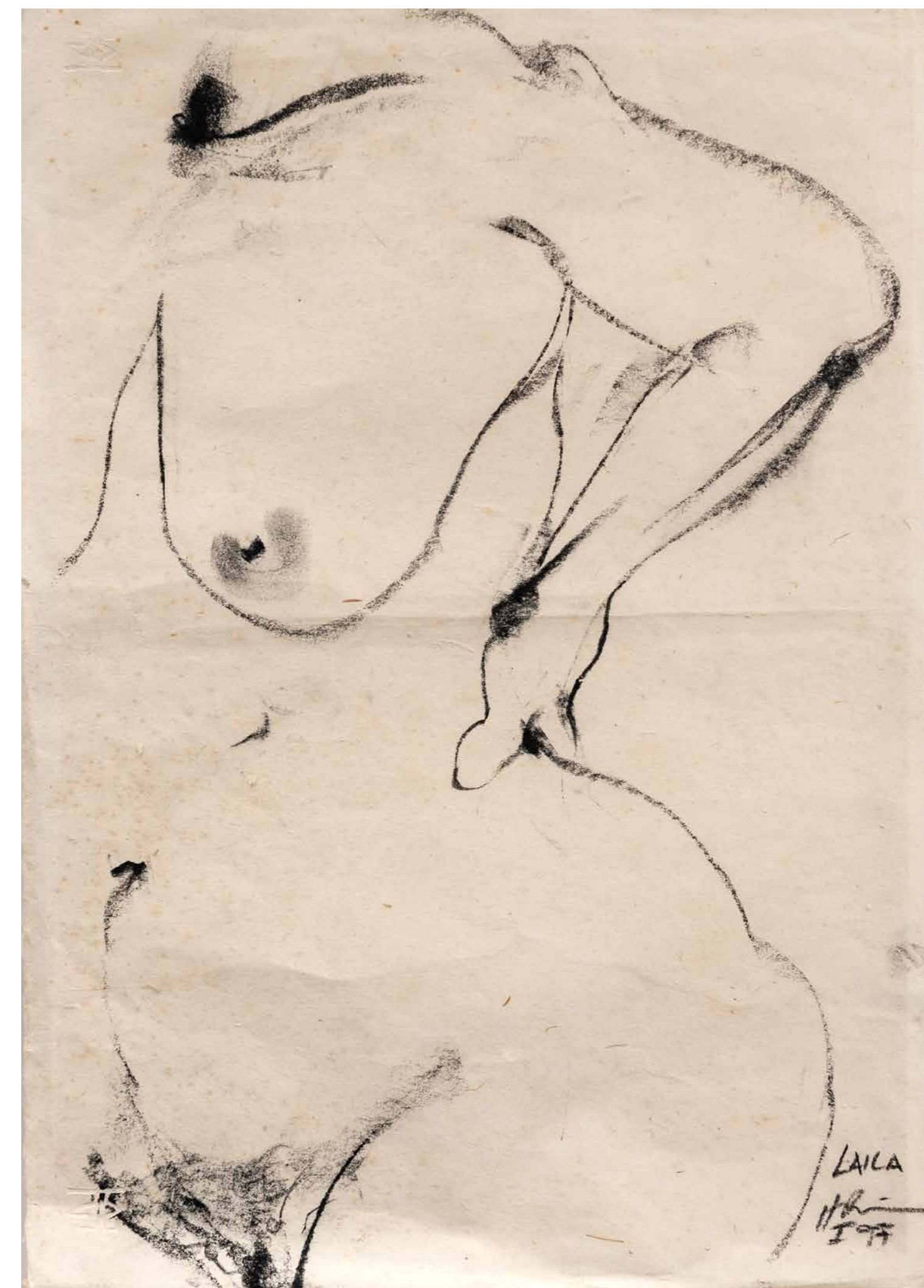

טוביה בארי

תחריט
24/25.5 ס"מ

Harold Rubin

Charcoal on paper, 1997
35/50 cm

הרולד רוברין

פחם על נייר, 1997
35/50 ס"מ

Ira Rauchwerger

Cotton wool and nylon stocking, 1988
20/20 cm

אירה ראוכוורגר

צמד גפן וגרב ניילון, 1988
20/20 ס"מ

Avinoam Kosovsky

Oil color on Paper, 2003
55/38 cm

אבינועם קוסובסקי

צבעי שחן על נייר, 2003
55/38 ס"מ

Sonia Natra

Gypsum and ready-made, 1996
22/26 cm

סוניא נטרא

גבס ורדי מייד, 1996
22/26 ס"מ

Malka Jal

Clay, 1990
8/14 cm

מלכה ילו

פיסול בחימר, 1990
8/14 ס"מ

Benny Zilberman

Oil color on canvas, 1989

בני זילברמן

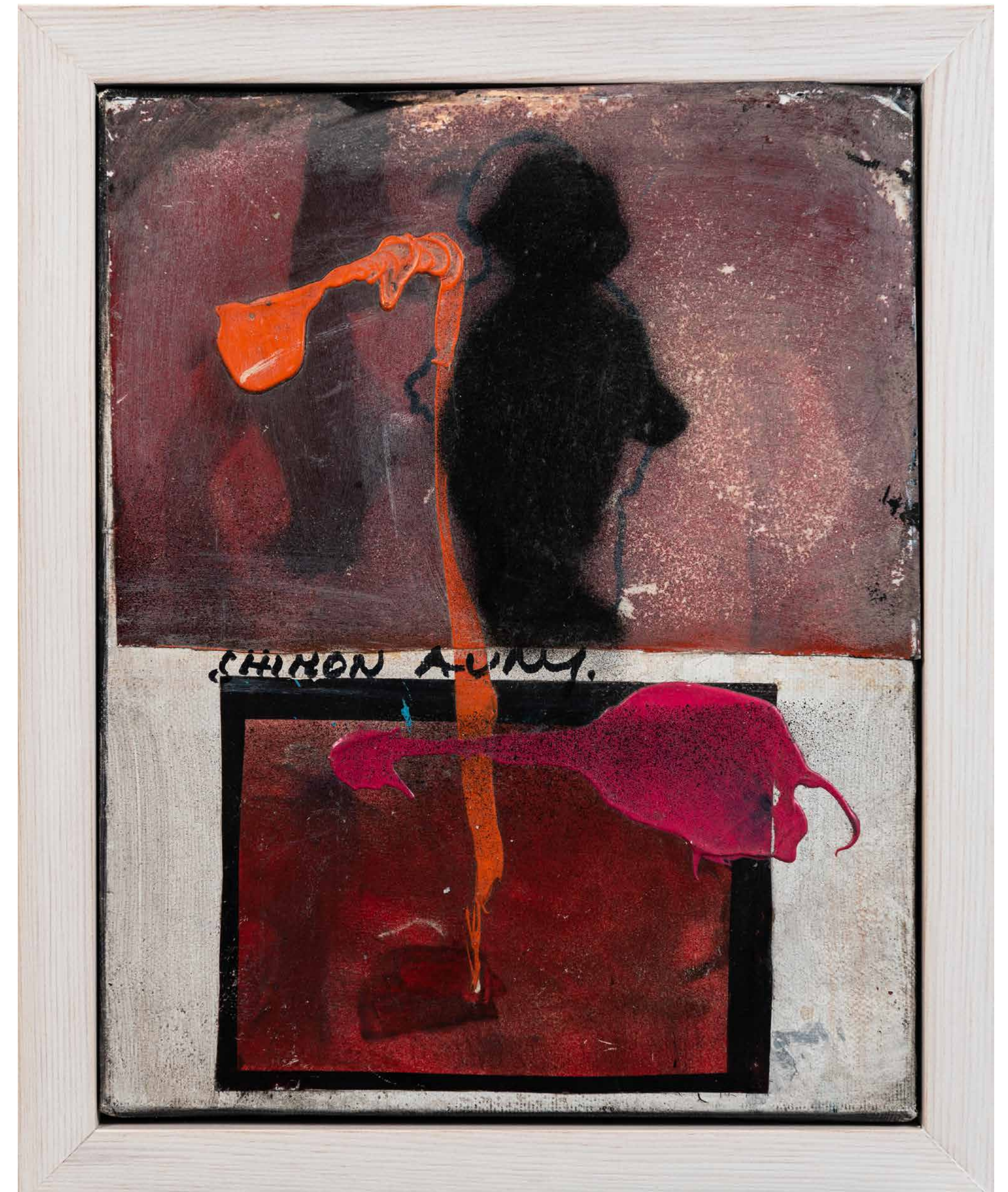
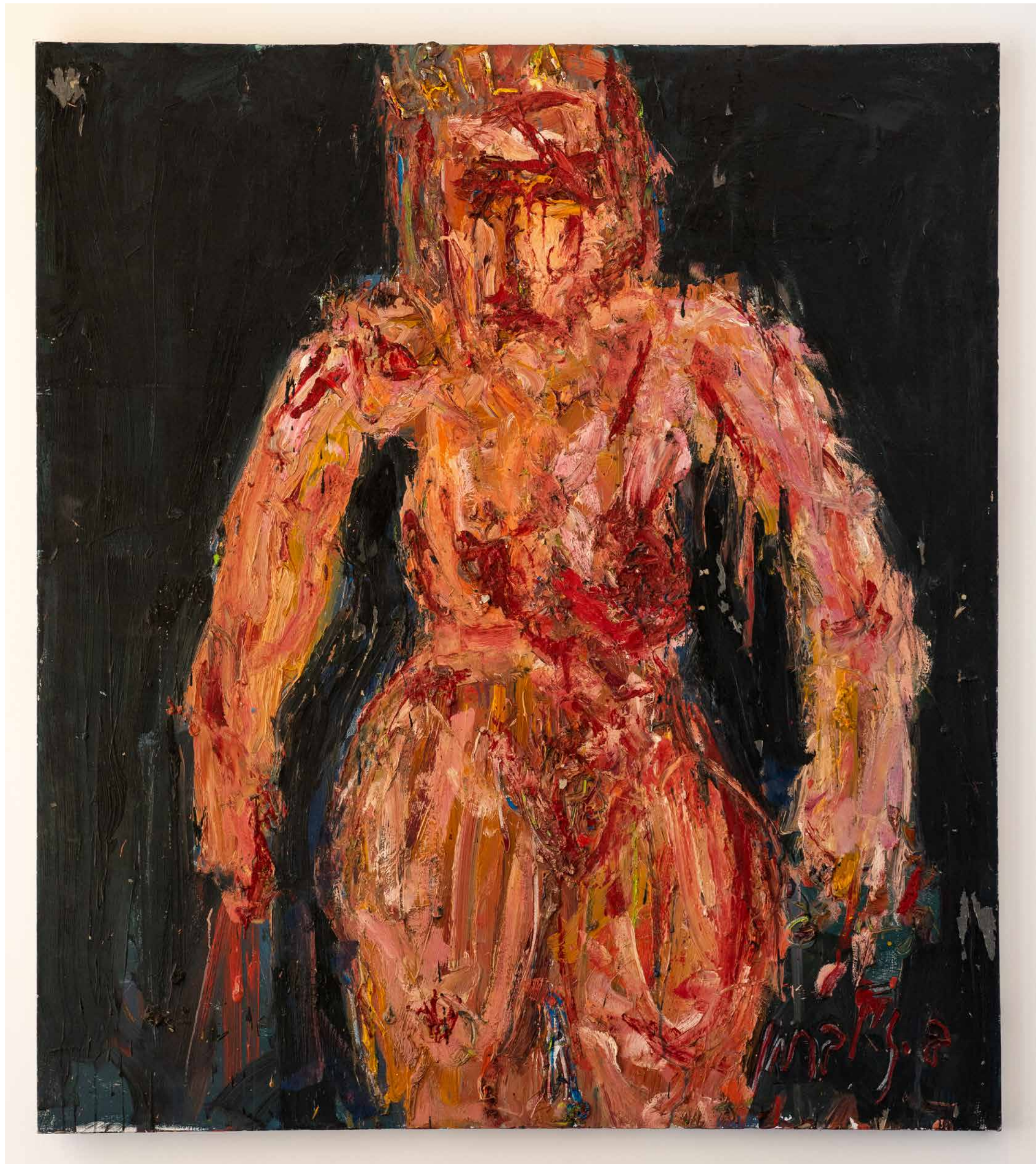
צבע שמן על בד, 1989

Shimon Avni

Oil color and Collage on canvas, 1988
20/25 cm

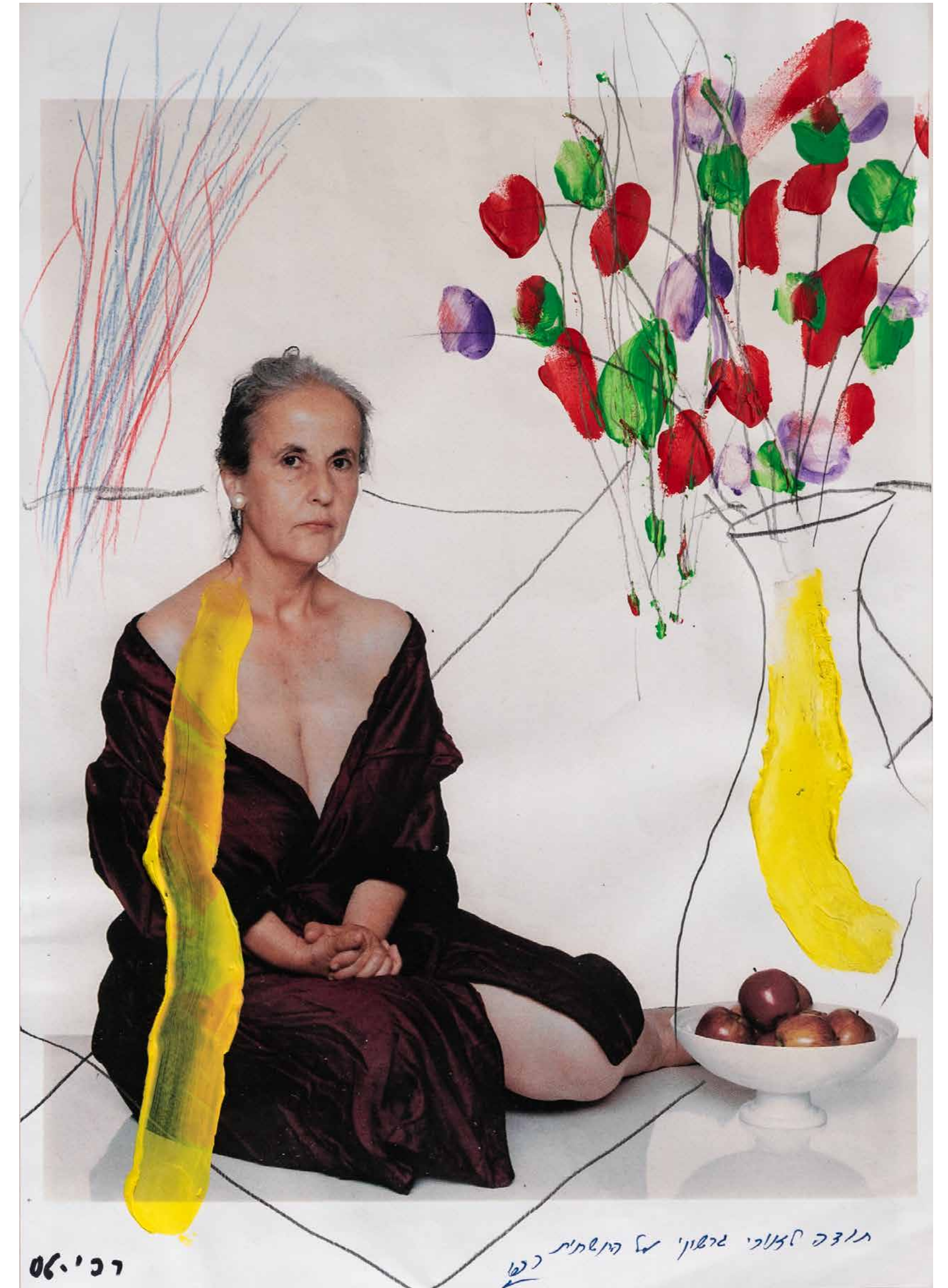
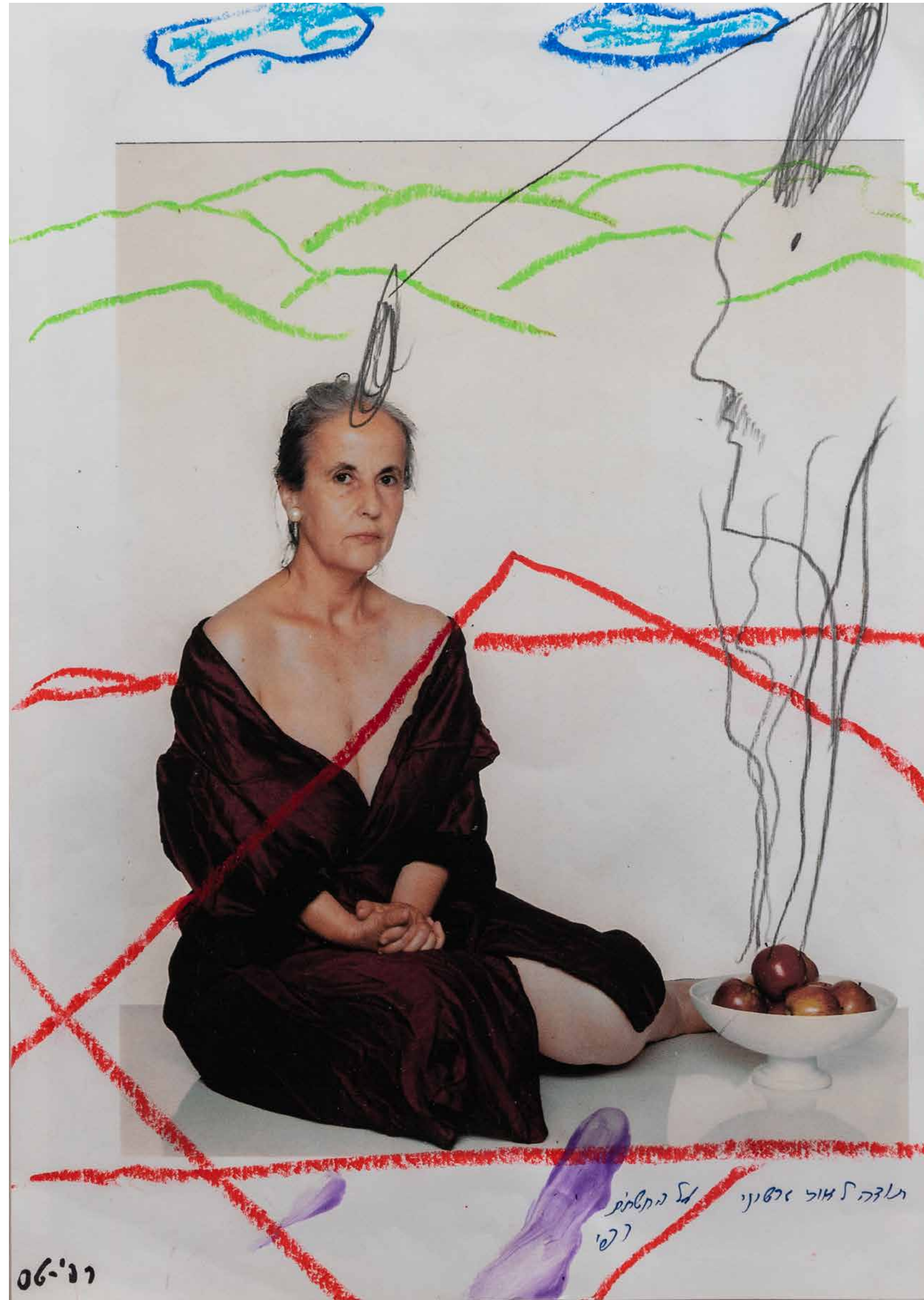
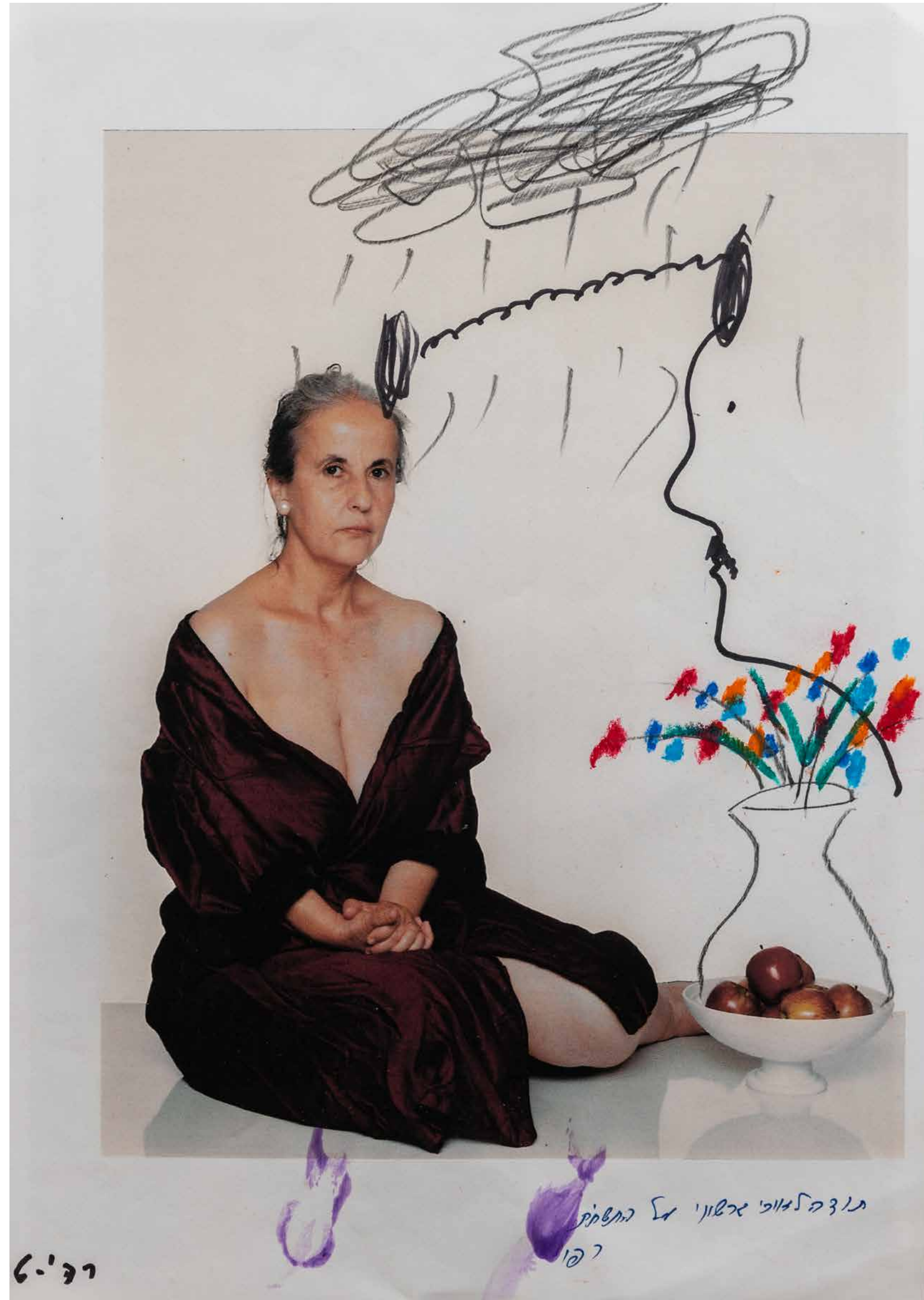
שמעון אבני

צבעי שמן וקולאג' על בד, 1988
20/25 ס"מ

Rafi Lavi

Painting on top of a photograph by Uri Gershoni,
Chalks, hand paint, pen and pencil, 2006
21/29.5 cm

רפי לביא

ציור על גבי צילום של אורי גרשוני,
גירים, צבע ידיים, עט ועיפרון, 2006
21/29.5 ס"מ

Osias Hofstatter

Charcoal and Gouache on paper, 1984
28/27 cm

אוזיאש הופשטטר

פחם וצבע גואש על נייר, 1984
28/27 ס"מ

Ze'ev

Marker on paper, 2002
34/48 cm

זאב

טוש על נייר, 2002
34/48 ס"מ

Moshe Givati

Oil color on canvas, 1986
55/75 cm

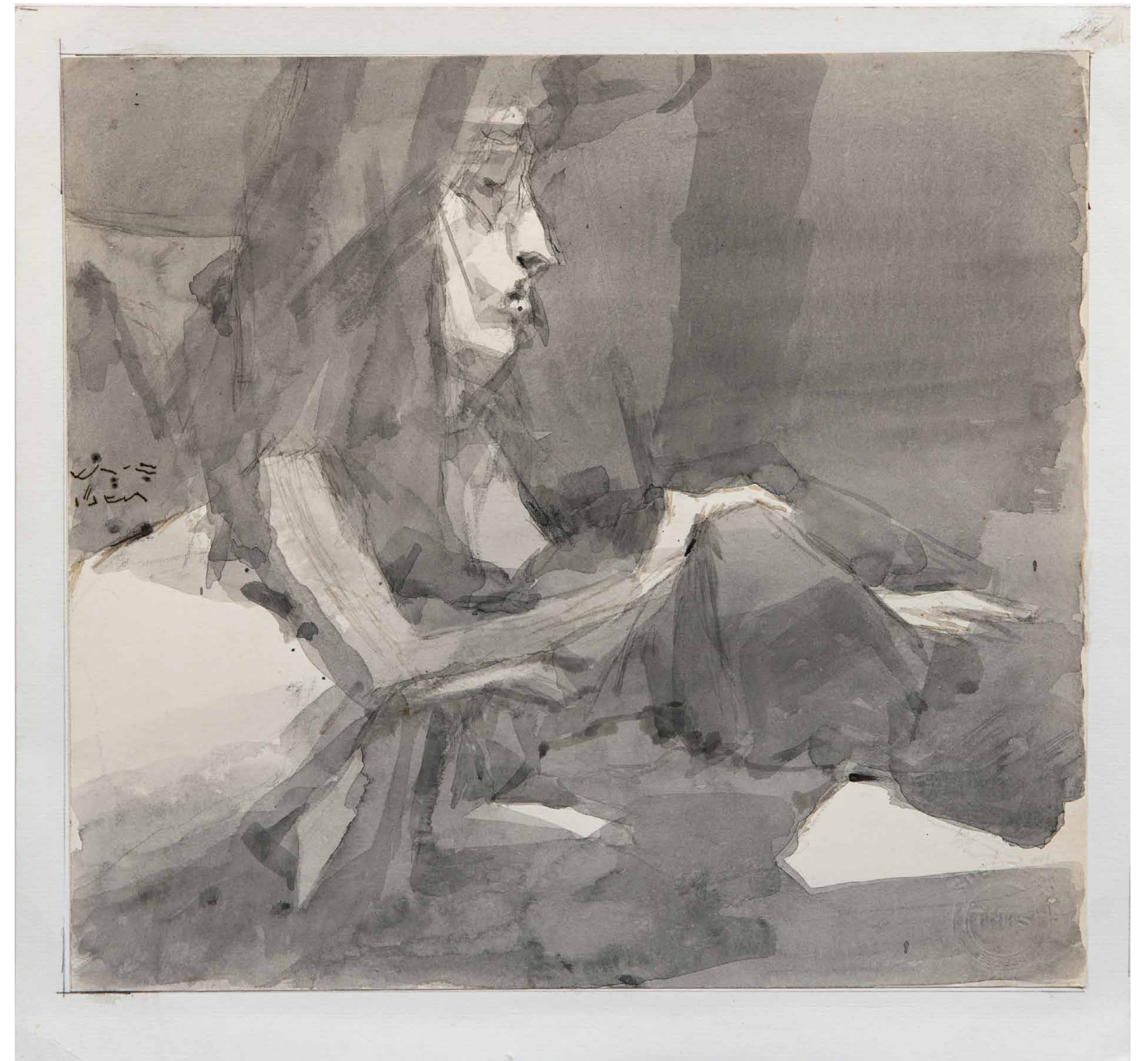

משה גבעתי

צבעי שמן על בד, 1986
55/75 ס"מ

Joseph Hirsch

Ink on paper, 1995
25/23 cm

יוסף הירש

דיו על נייר, 1995
25/23 ס"מ